

www.kvs.be — 02 210 11 12
KVS/Arduinkaai 9 quai aux Pierres de Taille
1000 Brussel/Bruxelles

Hieronder vindt u het artistiek-inhoudelijk deel van het subsidiedossier voor de periode 2010-2012, zoals dit overgemaakt werd aan de Vlaamse Gemeenschap.

Meer info kan bekomen worden dmv een mail naar 'info -at- kvs -punt- be'

Bijlage 1a: Inhoud van het artistiek-inhoudelijke beleidsplan

Vul in het deelformulier dat apart bij dit formulier is gevoegd, de rubrieken in die voor uw organisatie van toepassing zijn. Het artistiek-inhoudelijke beleidsplan telt maximaal 16 pagina's.

- 1.1 *Identiteit van de organisatie*
 - 1.1.1 *Mission statement van de organisatie*
 - 1.1.2 *Korte schets van de voorbije en huidige werking*
 - 1.1.3 *Verhouding tot het kunstenveld*
 - 1.1.4 *Uniciteit van de organisatie*
- 1.2 *Artistieke en inhoudelijke plannen (per rubriek: eerste jaar in detail, volgende jaren meer algemeen)*
 - 1.2.1 *Productieve werking: eigen producties*
 - 1.2.2 *Productieve werking: coproducties en samenwerkingen*
 - 1.2.3 *Receptieve werking*
 - 1.2.4 *(Kunst)educatieve werking*
 - 1.2.4.1 *Globale beschrijving van het kunsteducatief concept en de methodiek*
 - 1.2.4.2 *Planning*
 - 1.2.5 *Sociaal-artistieke werking*
 - 1.2.5.1 *Globale beschrijving van het sociaal-artistiek concept en de methodiek*
 - 1.2.5.2 *Planning*
 - 1.2.6 *Publicaties*
 - 1.2.7 *Creatieopdrachten*
 - 1.2.8 *Internationale werking*
 - 1.2.9 *Onderzoek en onderzoeksopdrachten*
- 1.3 *Residenties, begeleiding, logistieke en financiële ondersteuning van kunstenaars*
- 1.4 *Samenwerking en netwerking met andere organisaties*
 - 1.4.1 *Opsomming van de partners*
 - 1.4.2 *Concrete meerwaarde van de samenwerking*
- 1.5 *Publiekswerking en publiekswerving*
 - 1.5.1 *Doelgroep of doelgroepen*
 - 1.5.2 *Publiekswerking*
 - 1.5.3 *Publiekswerving*
- 1.6 *Verkoop en spreiding*

Bijlage 1a: Artistiek-inhoudelijk beleidsplan

1.1 Identiteit van de organisatie

1.1.1 Mission statement van de organisatie

Toen KVS een project formuleerde voor de subsidieperiode 2006-2009, was dit een radicale herformulering van de oude peilers van het stadstheater: stad, repertoire en gezelschap. Elke steen werd omgekeerd om een nieuw KVS-project uit te bouwen: een inclusief en genereus artistiek project in een vernieuwde infrastructuur in het centrum van Brussel, dat kiest voor hedendaagse verhalen en stemmen die vandaag te weinig aan bod komen in de samenleving én in het theater. Brussel is daarbij niet enkel het decor voor het theater, het dringt zich op als inhoud en toetssteen, niet alleen in zijn veelkleurige, veeltalige en vrolijke potentieel, maar ook in al zijn verdeeldheid van communautaire, sociale en economische aard.

Aan de basis van het programma in al zijn aspecten (productief en receptief, multi-mediaal) ligt een gezamenlijk gesprek binnen een multi-functioneel gezelschap waarin de individuele artiest zich op productieve wijze verhoudt tot een gedeelde inhoud.

In het achterhoofd speelt het verlangen om elke Brusselaar één keer per jaar een goede reden te geven om naar KVS te komen. We willen namelijk een plek creëren in deze verdeelde stad die niet toebehoort aan één klasse, aan één cultuur, aan één expressie, maar 1 plek waarmee iedereen zich kan identificeren. De Brusselaars hebben geen gemeenschappelijk verleden, maar kunnen wel bouwen aan een gezamenlijke toekomst. KVS wil mee de plek zijn waar die toekomst verbeeld wordt.

Verder is zeer duidelijk dat KVS Vlaanderen niet loslaat. Sinds de opening van de nieuwe infrastructuur stijgt het publiek uit Vlaanderen permanent: het maakt nu meer dan de helft van het KVS-publiek uit. En ondermeer via samenwerkingen met de andere stadstheaters hebben we ook stevige artistieke banden met Vlaanderen. Met het Toneelhuis delen we de interesse voor artiesten (Bart Meuleman, Olympique Dramatique) en de ondersteuning van artiesten (Benjamin Verdonck) en dienen er zich op die manier ook co-producties aan. Met het NTGent is er een gedeelde interesse voor het parcours van de Enthousiasten.

De uitgangspunten van het project dat KVS voor 2006-2009 in de steigers zette, gelden vandaag onverminderd. De plannen voor 2010-2013 bouwen hierop verder.

We kiezen deels voor continuïteit, omdat er in Brussel niets gewonnen is – al heeft de culturele sector een hoopvol signaal gegeven met een cultureel akkoord tussen Franstalige, Nederlandstalige en multi-communautaire organisaties, waar ook KVS een bijdrage toe leverde. Verder kiezen we ook voor continuïteit omdat het afgelegde traject goede artistieke resultaten oplevert, met als uitschieters “Singhet ende Weset vro”, “Nine Finger”, “Onschuld”, “Global Anatomy” en “Missie” in 2006, 2007 en 2008.

Daarnaast maken we ruimte voor duidelijke en belangrijke nieuwe accenten.

Zo willen we steviger inzetten op het werken mét de stad (en dus niet alleen over of voor de stad): artistieke producties, met kleine (Union Suspecte en het Kruistochten-project) en grote partners, en verregaande plannen met het gerenoveerde KVS-gebouw in de Lakensestraat zullen daarin een rol spelen.

Verder zetten we in de vorm van samenwerking en uitwisseling met Congo en Palestina ook 2 internationale trajecten uit die werkelijk vernieuwend zijn in de geschiedenis van het Vlaamse theater. De werking krijgt dus én een lokalere én een globalere inkleuring.

Het op uiteenlopende manieren ondersteunen van de trajecten van verwante artiesten blijft cruciaal. Naast de volgehouden investering in een uitgebreide artistieke ploeg binnenshuis en in het traject van Benjamin Verdonck, kiezen we ook voor de ondersteuning, in samenwerking met het Théâtre National, van een deel van het traject van een artiest die tot nu toe nog geen deel uitmaakte van de werking, met name Josse De Pauw.

Nog een prioriteit: systematisch langere voorstellingsreeksen spelen in eigen huis. Op die manier willen we ieder seizoen, en als het kan voor iedere productie, weer andere en zoveel mogelijk nieuwe publieken bereiken voor het hedendaagse repertoire dat KVS in Brussel tracht te ontwikkelen. Die nieuwe publieken zijn voor KVS en voor onze sector van levensbelang.

En tot slot zijn we via zorgvuldige spreiding opnieuw aanwezig buiten Brussel. Voor het eerst sinds lang speelt KVS weer in Vlaanderen, bij de collega's van Toneelhuis en NTGent, die zelf ook allebei op jaarlijkse basis in KVS aanwezig zijn. Maar we tonen ons werk ook buiten de ‘gouden driehoek’ Brussel-Antwerpen-Gent.

1.1.2 Korte schets van de voorbije en huidige werking

De verhuis naar de Bottelarij in Molenbeek in 1999 leidde aanvankelijk tot een diepe crisis op financieel vlak en een breuk in de verhouding met het publiek. Deze crisis schiep echter ook de ruimte voor diepgaande hervorming. Van binnenuit deed het toen nog jonge tweemanschap Jan Goossens (dramaturg) & Danny Op de Beeck (assistent zakelijk leider) een voorstel aan de Raad van Bestuur om KVS weer op de rails te krijgen. In zeer grote lijnen zag dat voorstel er zo uit: op financieel vlak de tering naar de nering zetten en op een termijn van 4 jaar het deficit (afgeklokt op 1,6 miljoen euro + 300.000 voor ontslagen acteurs) wegwerken; op artistiek vlak een beperkt aantal producties opzetten met een beperkt gezelschap (4 acteurs in vaste dienst), aangevuld met receptief werk (ook dans); de deuren opengooien voor samenwerkingen met Brusselse gezelschappen (Ultima Vez, Dito'Dito, Tristero); investeren in jonge makers (Raven Ruëll, Domien Vandermeiren); inzetten op netwerking en buurtwerk. Na maanden onderhandelen kregen Goossens en Op de Beeck het vertrouwen van de Raad van Bestuur in mei 2001. Binnen de paar maanden waren ook 2 nieuwe dramaturgen aan het werk (Hildegard De Vuyst en Ivo Kuyll) die samen met Jan Goossens de artistieke staf vormden, en 2 nieuwe publiekswerkers (Maya Galle en Anja Stroobants) die mee de vernieuwing van de werking vorm gaven.

Het leven van de natie

Binnen de artistieke staf werd meteen volgende simpele afspraak geïnstalleerd: we zullen het nooit over alles eens zijn, maar het kan niet dat iemand het met een keuze fundamenteel oneens is. We werkten op basis van consensus. Enkel op die manier konden beslissingen door iedereen mee verdedigd worden. Maar omdat we elkaar nauwelijks kenden en het terrein wilden afbakenen, formuleerden we met elkaar een paar grote lijnen. KVS zou het plateau worden voor 'het leven van de natie', een term die we cadeau kregen van Peter Sellars. We vroegen ons af welke verhalen nog niet aan bod kwamen, welke verborgen geschiedenissen we tegen het licht wilden houden, wie er allemaal nog niet op onze 'nationale' scène te zien was. Want we waren er ten diepste van overtuigd dat indien we bruggen wilden slaan naar alle gemeenschappen in Brussel, dat niet enkel een kwestie van de promotieafdeling was, of van boventiteling. De behoefte om de stad (en het theater) met anderen te delen zou tot in de kern van het artistieke werk moeten doordringen. Dat was het begin van samenwerkingen met acteurs van Marokkaanse origine zoals Sam Touzani en Ben Hamidou (voor o.a. "Gembloux"), de opstart van Green Light, een informele groep zwarte Brusselse podiumkunstenaren; we heroriënteerden Halqa van een importfestival naar een platform voor Magrebijns Brusselse kunstenaars; we zetten met Dito'Dito een langdurige samenwerking op met jongeren uit de Brusselse jeugdhuizen (die resulteerde in "S.T.O.E.M.P."). Debatten en fuiven deden hun intrede, voor diegenen die niet van theater hielden. Organisaties uit Molenbeek gebruikten de infrastructuur indien mogelijk, wij leverden hand- en spandiensten bij de buurtfeesten.

Al snel slaagden we erin om de pijlers van het klassieke repertoiretheater een nieuwe invulling te geven; gericht op de hele stad, met in die beginjaren extra aandacht voor de verschillende gemeenschappen die tot dan toe nog geen enkele reden gehad hadden om die KVS ook als hun huis te zien, en een nieuwe invulling van het begrip 'repertoire' als zoektocht naar gedeelde geschiedenissen. Die volgehouden aandacht voor de ontwikkeling van nieuw repertoire met een grote stedelijke pertinentie blijft als een rode lijn door de KVS-werking lopen. We mogen zeggen dat de hervorming van KVS, naast andere ontwikkelingen, mee de toon zette voor de omvorming van de klassieke repertoiretheaters tot de dynamische stadstheaters die we vandaag kennen in Vlaanderen.

Gezelschap

Het moeilijkste en het meest taaie was de herdefiniëring van het gezelschap. Een gezelschap bestaat traditioneel uit de favoriete acteurs van de intendant-regisseur, met vaste contracten, bedoeld om stukken op het repertoire te kunnen houden. Maar KVS had niet gekozen voor één centrale maker, en binnen het diverse en veelkleurige programma was een vaste acteurskern bijgevolg niet houdbaar. We probeerden verschillende formules uit, maar steeds bleven de verschillende snelheden tussen artistieke staf en gezelschap ons parten spelen.

Ondertussen was met één gezelschap een zeer nauwe band gegroeid: het kleine Brusselse collectief Dito'Dito (Guy Dermul, Nedjma Hadj, Willy Thomas en Mieke Verdin). Niet verwonderlijk aangezien de inhouden die KVS oppikte al vanaf 1994 door Dito'Dito waren uitgezet. De geslaagde samenwerkingen voor "Boumkoeur/Gezegd en gezwezen" (2002), "S.T.O.E.M.P." (2003) en "Zijden stad/Ville en soie" (2005) smeedden ook banden doorheen de praktijk. Dit leidde ertoe dat Dito'Dito in december 2005 ophield te bestaan en 4 leden van het collectief de artistieke staf van KVS kwamen versterken, samen met 3 jonge regisseurs die ondertussen hun sporen in KVS verdiend hadden of met wie er al lang gesprekken liepen: Ruud Gielens, David Strosberg en Raven Ruëll. De scheiding tussen gezelschap en artistieke staf werd opgeheven, de beslissingen worden nog altijd bij consensus genomen. En de praktijk wijst uit dat het werkt.

Verhuis in 2 keer

De voortdurende vertraging bij de bouwwerken is eigenlijk een zegen geweest, want daardoor kreeg de prille vernieuwing in de marge en de luwte van de Bottelarij voldoende tijd om aan te sterken. Een gerevitaliseerde ploeg slaagde erin om nieuwe inhouden, allianties en werkvormen zo stevig uit te bouwen dat ze de terugkeer naar het centrum konden doorstaan. Hoewel het achteraf natuurlijk makkelijk praten is. Voor de hele KVS-ploeg deed die

periode toch wel erg veel appel aan flexibiliteit en weerbaarheid, om de tegenvallers en vertragingen telkens weer tot een voordeel om te smeden.

Bij de terugkeer naar het centrum was er niemand meer die verwachtte dat het tij van de vernieuwing wel zou keren. De meeste vragen rond de tijd van de verhuis naar de nieuwbouw aan de Arduinkaai 7-9 gingen zelfs radicaal de andere kant op: zouden we onze nieuw verworven achterban en de brede steun uit alle lagen van de Brusselse bevolking niet verliezen in dit nieuwe cultuurpaleis? We lieten er al van bij de opening weinig twijfel over bestaan dat we de uitgezette lijnen in het centrum zouden doortrekken. We openden de Box op de Arduinkaai op 1 oktober 2004 met "Massis, the musical", stuurden fanfares door alle naburige wijken en zetten de parels uit de afgelopen seizoenen op het programma.

Na anderhalf seizoen met slechts één zaal ter beschikking, was het op 7 april 2006 eindelijk zover: de volledig gerenoveerde schouwburg met de Bol voor 500 toeschouwers ging open. 'Uit de Bol/Coup de choeur', het project met honderden Brusselse zangers en koren waaraan Fabrizio Cassol, Alain Platel, Hildegard de Vuyst en Maya Galle jaren werkten, was een gigantisch succes. Het maakte heel erg duidelijk dat het profiel van KVS in de nieuwe prestigieuze gebouwen niet zou veranderen. Hoe kunnen we de zeer diverse Brusselse bevolking iets teruggeven voor de investeringen in die nieuwe infrastructuur, hoe kunnen we die gerenoveerde schouwburg weer in de stad integreren: dat waren en blijven de grote uitgangsvragen.

Bol of Box, A én B

Ondertussen draait de nieuwe infrastructuur al enige tijd op volle toeren. Dankzij de voortdurende inspanningen van technisch directeur Gerard Maraite tijdens de opvolging van studie- en bouwfase met alle betrokkenen is de volledige KVS-infrastructuur uitgegroeid tot een uitmuntend instrument dat uitstekend presteert. Dankzij tussenkomst van de Vlaamse Gemeenschap heeft de Bol een geautomatiseerde trekkenwand gekregen, waardoor het een uiterst efficiënte theaterzaal is.

Het gebouw B (Arduinkaai) met de Box is zeer snel uitgegroeid tot het hart van de KVS-werking (kantoren, repetitieruimtes,...). Het publiek kan er bijna permanent binnenlopen voor ticketverkoop, café met lunch en exoruumte. Het gebouw A (Lakensestraat) met de Bol, de Top en de 2 foyers wordt zeer intensief gebruikt, maar is enkel publiek toegankelijk voor en na voorstellingen. De uitdagingen rond het A-gebouw zijn tweeledig: enerzijds willen we het A-gebouw middels tijdelijke projecten ook overdag een publiek leven geven, anderzijds blokkeren we in de kalender ruim van te voren periodes voor zaalverhuur zonder dat die productiewerk in de weg lopen.

De keuze voor Bol of Box is niet verbonden aan de status van de artiesten, of de graad van artistieke risico's. Het enige probleem met de zalen is eigenlijk een perceptieprobleem. Vaak wordt de Box gepercipieerd als kleine zaal tegenover de Bol, terwijl de ervaring van scenografen en spelers net op het tegendeel wijst. De Bol is een intieme zaal waar je heel klein kan werken, terwijl het in de Box wel eens tegen de ruimte opboksen is. Zelf lieten we ons in het verleden ook wel eens beduvelen door deze perceptie, en voelden we de noodzaak in de Bol vooral oude-rotten-in-het-vak (Alize Zandwijk, Johan Dehollander, Eric Devolder) aan het werk te zetten. Ondertussen zijn we door een aantal ervaringen gesterkt om daar veel avontuurlijker mee om te gaan.

Balans

We hebben zwaar ingezet op de artistieke versterking van het KVS-verhaal zonder de maatschappelijke en stedelijke dimensie van het project te hebben uitgemiddeld. Het publiek stapt overduidelijk makkelijk mee in dat verhaal, maar er zijn ook tal van andere blijken van appreciatie.

We zouden de aanwezigheid op verschillende festivals die artistieke kwaliteit hoog in het vaandel dragen daarvoor als bewijs kunnen aanvoeren: we waren in Avignon met "Nine Finger" en "Dinozord", op het Festival de Limoges met "Litanie" en "Djurdjurassique Bled", op het Theaterfestival 07 met "Onschuld" en "Le Sous-Sol", in Wiesbaden, het feest van de nieuwe dramaturgie, met "Singhet ende Weset Vro", op het RomaEuropa Festival met "Nine Finger" en "Global Anatomy".

Daarnaast is voor ons eigenlijk nog belangrijker dat we intern een organische groei van artistieke projecten waarnemen, een traagzaam maar noodzakelijk rijpingsproces dat zijn vruchten afwerpt. Denken we aan de lange voorgeschiedenissen en eerdere etappes van 'Global Anatomy' en 'Missie'.

Het levert voorstellingen op met diepe wortels. Externe reacties bevestigen dat er stilaan een categorie werk ontstaat dat enkel in KVS kan gemaakt worden. En uiteraard zijn we dan blij dat deze dynamiek ook publieke erkenning krijgt. KVS werd met 2 voorstellingen geselecteerd voor het Theaterfestival 08: "Missie" in de Nederlandse editie en "Global Anatomy" in de Vlaamse selectie.

Toch zijn we niet helemaal tevreden. Door aan de artistieke zijde te verstevigen, hebben we ons stadsproject enigszins uit het oog verloren. Na "Uit de Bol/Coup de choeur" (het openingsproject met de koren) en een paar kleinere projecten, hebben we niet meer echt mét de stad gewerkt. Voor ons betekent dat producties opzetten die gebaseerd zijn op het documenteren van de stad en/of belichaamd worden door de inwoners van deze stad. We zijn dan ook blij die draad in het seizoen 09-10 met "Gewonnen Brood/Pain Perdu" weer te kunnen opnemen. De tekst komt tot stand op basis van interviews die schrijver Pol Hoste in KVS afnam van jongeren die geconfronteerd werden met uitspraken van zeer sociaal en politiek bewogen Brusselaars.

In de toekomst willen we de band met de stad terug nauwer aanhalen. De samenwerking van Willy Thomas met Union Suspecte in het kader van het Kruistochten-project is een manier om dat te doen. Er zijn daarnaast verschillende gesprekken aan de gang met Brusselse organisaties van zeer verschillend allooi om met het A-gebouw veel publieker te gaan. We zetten daartoe allianties op met partners in de stad binnen tijdelijke projecten die we samen uittekenen (zie verder: werken met de stad). Als testcase organiseren we rond de komende kerstperiode een alternatieve kerstmarkt in het A-gebouw. Een sterk stedelijk project kan en moet volgens ons niet enkel in Molenbeek, maar ook in Brussel-Stad.

1.1.3 Verhouding tot het kunstenveld

KVS sluit niets uit. Het programma bestaat zowel uit eigen producties, coproducties, receptief werk uit binnen- of buitenland, met jonge en gevestigde makers, in verschillende media; theater, maar ook dans, literatuur, video, expo, fuif, debat, lezing, actualiteit. Er is werk op basis van repertoire of ander bestaand materiaal, maar evengoed schrijfpoddrachten (met schrijvers) en collages, theater zonder woorden en collectieve creaties. In de vormtaal of de manier van werken kan het project per project alle kanten uitgaan, maar telkens worden de keuzes gewet aan de steen van de noodzaak. Moet dit nu verteld / gemaakt worden? Met wie? Voor wie? Die drie vragen maken deel uit van wat wij noemen 'de inhoud'. Het gaat niet enkel om het verhaaltje.

"Global Anatomy" werd hier en daar weleens bestempeld als "een buitenbeentje in het werk van KVS", terwijl het voor ons vormelijk en inhoudelijk heel dicht bij de kern van ons project kwam. En ongelimiteerd consumentisme & brutale machtsverhoudingen die doordringen tot in het dagelijkse leven, de intimiteit en de lichamelijke van mensen, dat is toch een verhaal dat je vandaag – zeker in Brussel- moet vertellen? In hoe je dat vertelt, zoek je naar de grootste mogelijke scherpte enerzijds, en openheid anderzijds. Omdat het thema 'globalisering' zich moeilijk in tekst laat vangen (tenzij je een referaat geeft zoals Mong Rosseel doet op tekst van John Vandaele) hebben Willy Thomas en Benjamin Verdonck zich een spreekverbod opgelegd om via de vorm van de woordeloze slapstick des te welsprekender uit de hoek te kunnen komen.

Als wij de producties van afgelopen seizoen overlopen ("Koning Lear", "Global Anatomy", "Missie", "Incendies", "Kroum", "Revue") dan is het buitenbeentje "Koning Lear" in coproductie met Rotheater. Omdat we er niet in geslaagd zijn de noodzakelijke scherpte naar boven te halen om dit verhaal vandaag opnieuw te vertellen. Dat het resultaat fraai geregisseerd is, een opmerkelijke vormgeving kent, dat je sterk ensemblespel ziet, dat is voor ons niet voldoende. Maar het is een klassieker, het behoort tot de geploegenheden om dat op te voeren, en om al die redenen is die keuze volgens ons te weinig bevraagd op haar relevantie.

Er zijn 2 thema's waar we hier dieper willen op ingaan. Bij de vorige subsidiebeslissing ontstond immers wat deining door de 'doorverwijzing' van projecten en jonge artiesten naar de 'grote huizen'. Wij willen de positie van KVS daarin toelichten. Ook op het receptieve vlak willen we de plek die KVS inneemt in Brussel verhelderen.

Doorstroming (productief)

Het project van KVS wordt gedragen door een diverse ploeg die wel gezamenlijk tekent voor het programma, maar dat niet noodzakelijk zelf exclusief uitvoert. De deur staat open voor andere makers, allianties die keer op keer vertrekken vanuit een bepaalde inhoud en een artistieke meerwaarde. Vele individuele artiesten en vele gezelschappen werden de voorbije seizoenen door KVS ondersteund. Het ging zowel om samenwerking met ervaren makers (Eric De Volder, Johan Dehollander en de Enthousiasten, Riëks Swarte, Alize Zandwijk, Wim Vandekeybus) als om jonge makers en/of gezelschappen (Sam Touzani, Hans Van Den Broeck, Isabella Soupart, Peeping Tom, Tristero, Union Suspecte). Die samenwerkingen namen vaak de vorm aan van coproducties. Geen van deze samenwerkingen berustte op automatismen. Steeds werd gezocht naar de juiste KVS-inbreng, zij het in de vorm van dramaturg, speler(s), coach, belichter of een andere vorm van procesbegeleiding. In ieder geval wordt vanuit KVS met de makers een verregaand inhoudelijk-artistiek gesprek gevoerd. Daarop kan zich dan gebruik van infrastructuur, inzet van decor-atelier of ondersteuning van de technische ploeg enten.

Samenwerking stond dus van meet af aan ingeschreven in het KVS-project en in de KVS-praktijk. Wij hadden dan ook niet het gevoel dat we in die samenwerkingen nog veel verder konden gaan, ook al werd in de vorige subsidieronde beslist om projectgroepen of eenmansorganisaties niet te honoreren en door te verwijzen naar de grote huizen. Toch creëerde die beslissing grote spanning binnen het veld en een polarisering tussen groot en klein. In Brussel had een kaalslag plaats gevonden en kwamen vele gezelschappen/makers die structurele subsidie misliepen ook bij KVS aankloppen. Maar niet met elke maker kan een inhoudelijk gesprek op een zinvolle wijze ontwikkeld worden. En bovendien biedt samenwerking met KVS geen garantie op continuïteit. Wij zijn immers een gezelschap dat functioneert vanuit een gedeelde inhoud/verhouding tot de stad. Er zijn vele potentiële kruispunten waarop we andere makers kunnen tegenkomen, maar die kruispunten liggen ieder seizoen deels weer anders en ook die makers verschillen ieder seizoen dus voor een deel.

Wij ervaren het voor de vitaliteit van het theaterlandschap als een gemis dat projectgroepen of individuele kunstenaars niet zouden kunnen doorstromen binnen structuren die ze zelf ontworpen hebben om hun werk te dienen. Als we kijken

naar de gouden generatie van de tachtigers (Anne Teresa De Keersmaeker, Jan Fabre, Jan Lauwers, Wim Vandekeybus, Alain Platel, Eric De Volder, Josse De Pauw, Guy Cassiers, Luc Perceval, Johan Dehollander, Arne Sierens, eva), dan kunnen we alleen maar concluderen dat het uitbouwen van een eigen structuur vaak de voorwaarde was om het individuele talent op verschillende vlakken te laten renderen (theater, film, beeldend werk, opleiding). Kunstenaars maken daarin veelvormige individuele keuzes. De een kiest voor een partnerschap, de ander voor een structuur die de veelvormigheid van zijn artistieke output ondersteunt, weer een ander kiest voor ervoor om te functioneren binnen een collectief. Maar zij moeten die keuzes vooral zelf maken, anders dreigt hun potentieel verloren te gaan. Na de vorige subsidieronde lijkt die individuele zoektocht naar de meest aangepaste werkwijze in de meest geschikte organisatievorm ten dele afgesloten. Een De Keersmaeker of Vandekeybus zouden vandaag in Vlaanderen niet meer kunnen opstaan, als we die gedachtengang volgen. Dat is niet meteen een wissel op de toekomst.

Overleg in en rond Brussel (receptief)

Van vele Vlaamse theater- en dansgezelschappen blijft de klacht komen dat ze niet of te weinig in Brussel kunnen spelen. Wij hebben begrip voor die klacht, maar willen toch ook op het symbolische karakter ervan wijzen. Er zijn inderdaad veel Vlaamse gezelschappen die niet spelen in Brussel-Stad. Maar als we ook CC Strombeek en Westrand Dilbeek bij het Brusselse spectrum betrekken, ziet het plaatje er al helemaal anders uit. Tussen deze 2 zeer actieve culturele centra, Kaaitheater en KVS bestaat sinds 5 jaar structureel overleg om het aanbod van gastvoorstellingen op elkaar af te stemmen en dubbele programmering te voorkomen. Het publiek wordt gemotiveerd om te 'reizen' via de Kwartslagpas die toelaat aan sterk gereduceerd tarief telkens 1 voorstelling te zien uit het aanbod van de 4 instellingen. Vanaf 08-09 wordt dat samenwerkingsverband uitgebreid met Beursschouwburg en De Markten in het centrum en De Meent (Alsemberg-Beersel) en Den Blank (Overijse) in de Rand. Het publiek kiest telkens 1 voorstelling uit 4 verschillende plekken (28 euro): 2 uit het centrum en 2 uit de rand.

Bovendien heeft de klacht weinig te maken met reële speelnoden of behoeften van een Vlaams publiek in Brussel dat op zijn honger zou blijven zitten. Er zijn geen officiële cijfers, maar we mogen gerust stellen dat het potentiële Vlaamse publiek in Brussel-Stad relatief klein is. Maar het symbolische kapitaal van de veelvoudige hoofdstad dat hier meespeelt, is uiteraard even reëel.

Om het met Dirk Volckaerts, hoofdredacteur van Brussel Deze Week te zeggen: Brussel is de zuidelijkste en internationaal belangrijkste stad ter wereld die het Nederlands als officiële taal voert. En dus zal de Vlaamse Gemeenschap Brussel als speerpuntstad blijven gebruiken, en er het beste van zichzelf willen geven op het vlak van theater, woord, gezelschappen, denkers, durvers en doeners. Voor velen is in Brussel spelen het sluitstuk van 'erkenning'.

Wij hebben daar begrip voor, maar KVS kan niet constant functioneren als een schakel in het spreidingsverhaal van vele Vlaamse en/of andere gezelschappen. Wij moeten weerstaan aan de speeldruk van buitenaf, omdat de urgentie van ons project elke dag af te lezen is in deze verdeelde stad. We vinden regelmatig goede redenen om het werk van de meest uiteenlopende Vlaamse gezelschappen te tonen, maar er bestaan ook op dat vlak geen automatismen. Zo zal er dit seizoen geen werk van de Roovers in KVS staan. Dat is geen desavouering van het werk van De Roovers. Het betekent dat in het totale plaatje voor volgend seizoen geen gelegenheid gevonden werd om De Roovers uit te nodigen. Als we werk van andere gezelschappen uitnodigen, dan kiezen we daarvoor om specifiek inhoudelijke en/of strategische redenen. Daarover meer onder 'receptieve werking' voor de volgende seizoenen.

1.1.4 Uniciteit van de organisatie

Uniek gezelschap

Het KVS-gezelschap is een unicum in het Vlaamse theaterlandschap. Het is geen ensemble van acteurs die samengebracht zijn door een regisseur-intendant, maar het is ook geen losse verzameling van individuele artiesten, die elk onder een gemeenschappelijk dak hun hoogst individuele weg gaan. Wat is het dan wel? In het KVS-gezelschap zitten individuen die zich verhouden tot een 'stedelijke' inhoud en die verhouding vorm geven binnen KVS. Iedereen rond de (vergader)tafel zal zijn persoonlijke verhouding anders beschrijven. Voor de een zal de utopische dimensie doorwegen van een stad zonder culturele meerderheid die een laboratorium is voor het Vlaanderen van morgen, voor de ander zal het meer een oefening in democratie zijn die berust op representatie en het construeren van een consensus, voor weer iemand anders staat het concreet-fysieke Brussel centraal, voor weer een ander het problematiseren van 'natie' en 'gemeenschap', weer een ander houdt het bij meer abstracte 'stedelijkheid', weer iemand anders ziet toch vooral de ontluisterende gevolgen van ontheemding en vervreemding in stedelijke context. Hoe ieder van ons die verhouding invult, ligt zeer individueel. Er is geen ideologisch kader van waaruit een zuiverheid in de leer te voorzien en te verwachten is. Op die manier krijg je perspectieven die tegen elkaar opbotsen. Zoals "Het leven en de werken van Leopold II" in zijn anti-kolonialisme, anti-royalisme en anti-klerikalisme opbotst tegen "Missie" dat zich bedient van de figuur van de missionaris, het product bij uitstek van van klerikaal kolonialisme, om over engagement te spreken. Zoals "OLV van Vlaanderen" dat zich aandient als een strijd tussen symbolen en rituelen opbotst tegen "De Damen" dat probeert een uitgewoond ritueel te revitaliseren.

De mensen rond de tafel nemen idealiter wisselende posities in, starten projecten op en/of schrijven zich in in projecten van anderen, in verscheidene functies. Het is aan eenieder om een aantoonbaar verschil te maken in de programmering.

Hoe zit het dan met de autonomie van de kunstenaar binnen het KVS-gezelschap? Die autonomie is relatief: het gaat de facto over 'verhouding'. Ze is ook relatief in die zin over elk aspect van het productieproces wordt onderhandeld. Maar ieder houdt natuurlijk de autonomie over zijn individueel traject. Niemand wordt bijvoorbeeld met een tekst opgesolferd, of met een acteur, of met semi-artistiek personeel waar hij niet voor gekozen heeft. Niemand verbindt zich exclusief aan KVS. Het kan zinnig en zelfs noodzakelijk zijn om tijdelijk een ander kader en andere allianties op te zoeken. Het parcours van eenieder speelt zich dus niet noodzakelijk enkel in KVS af.

Binnen het gezelschap bestaan ongelijkheden in geleverde prestaties en zichtbaarheid. Die ongelijkheden leveren spanningen op, maar tot op heden worden die als productief ervaren. Daarom is besloten momenteel niets te wijzigen aan de samenstelling van het gezelschap. Eind 2008 volgt opnieuw een grondige evaluatie van het gezelschap en zijn samenstelling. Momenteel wordt wel al met flexibelere contracten gewerkt. Nedjma Hadj werkt reeds halftijds sinds okt 07; Ivo Kuyl heeft een aanvraag voor een doctoraat in de kunsten lopen wat hem vanaf 09 enkel ruimte laat voor een deeltijds engagement in KVS; David Strosberg heeft te kennen geven dat hij vanaf 2010 halftijds bij KVS aan de slag zal zijn. Anderen werken 'buitenshuis' in de vorm van coproducties met Les Ballets C de la B (Hildegard De Vuyst), Union Suspecte (Ruud Gielens), of Franstalige collega's (Mieke Verdin).

Samen met Campo en Toneelhuis ondersteunt KVS ook het bijzondere parcours van Benjamin Verdonck. In 09 maakt of speelt Verdonck geen voorstellingen, maar legt zich toe op een parcours van bijna dagelijkse interventies in publieke en andere ruimtes gelinkt aan de kalender van zowel folklore als commercie. Het "Kalender"-project zal allicht op allerlei manieren nog doorwerken in 2010. Maar vanaf 2010 zal Benjamin ook terug beschikbaar zijn om "Global Anatomy" en ander straf werk te spelen.

Omdat we het zinnig vinden om samen met andere huizen een deel van het individuele parcours van een artiest te begeleiden, zullen we samen met Théâtre National vanaf 2010 een engagement opnemen in het ondersteunen van het werk van Josse De Pauw. Aangezien hij geen subsidie verkreeg voor een eigen structuur, zwerft zijn werk tussen verschillende producenten (Toneelhuis, Muziek Lod, KunstenfestivaldesArts, etc) en dreigt versnippering. Wij hebben het gevoel dat zijn werk een centralere plek verdient, zeker omdat het ten diepste met Brussel verbonden is. Bovendien krijgt De Pauw zijn 'groter' werk (vaak in samenwerking met muziekformaties) steeds moeizamer gerealiseerd. KVS en Théâtre National zullen samen hun schouders onder het grootschaliger werk kunnen zetten. Dit parcours neemt een aanvang in januari 2010, wanneer we een maand lang werk van Josse De Pauw presenteren in Théâtre National én KVS.

Uniek publiek

KVS slaagt erin een zeer gemengd publiek te bereiken: Nederlandstalig en Franstalig (20%), Vlamingen en Brusselaars van alle origines. Een onderzoek in het kader van Kwartslag voor Kaaithater, KVS, Westrand en CC Strombeek toonde aan dat KVS de extreemste profielen onder zijn publiek kent: extreem welvarend en extreem arm, extreem hoogopgeleid en ongeschoold. Dat moet niet geïnterpreteerd worden als zou voor elke voorstelling die mix in het publiek aanwezig zijn (al gebeurt het wel, zoals laatst voor de zoveelste herneming van "Gembloux" in de Bol). Het betekent dat we op een seizoen tijd een grote mix aan mensen over de vloer krijgen. Die geslaagde spreidstand is het resultaat van een programmering die voortdurend gedacht wordt in functie van diverse publieken gecombineerd met een actief beleid van de twee publiekswerkers om specifieke groepen in de stad aan te spreken (zie publiekswerking). In Brussel betekent het de facto ook dat je taalbarrières moet slechten en veel moet investeren in vertaling en boventiteling, dat je via dans, concerten en fuiven de mogelijkheid grijpt om het publiek te diversifiëren, en dat je heel erg vindingrijk omgaat met communicatie in de stad.

1.2 Artistieke en inhoudelijke plannen (eerste jaar gedetailleerd, daarna algemener)

1.2.1 Productieve werking: eigen producties

De artistieke ploeg beslist bij consensus over het volledige programma. KVS heeft dus geen dans- of muziekprogrammatoren. Verder maken wij in de werking ook geen onderscheid tussen eigen producties en coproducties. Ook in coproducties is de artistieke rol die we opnemen steeds gedefinieerd en onderhandeld. Toen we met Tristero "Face to the Wall" coproduceerden, heeft Guy Dermul de productie opgevolgd als coach. Bij "Le Sous-Sol" van Peeping Tom heeft Hildegard De Vuyst de dramaturgie verzorgd, net zoals bij "Pitié" van Alain Platel, of "Geletterde Mensen" met Antjie Krog en Tom Lanoye. Willy Thomas speelde mee en voerde van binnenuit noodzakelijke gesprekken in "Onschuld", net als Ruud Gielens in "King Lear", beide in coproductie met Rotheater; Ivo Kuyl is de inhoudelijke link met 'de Finnen' die olv Kristian Smeds een groot Europees project komen realiseren in het voorjaar van 2009. Het is slechts een greep uit vele voorbeelden om duidelijk te maken dat KVS ook in coproducties steeds een verschil wil maken. Coproducties zijn dan ook geen andere (minderwaardige, oneigen) categorie, integendeel, het is de praktijk van de ontmoeting omzetten in daadwerkelijke samenwerking met andere manieren van denken en werken.

1.2.1 & 1.2.2. Productieve werking: eigen producties & coproducties

In het eerste jaar van de nieuwe subsidieperiode (2010) voorzien we:

- De maand van Josse

KVS en National presenteren een maand lang bestaand werk en schetsen voor nieuw werk van Josse de Pauw. Staan oa. op het programma: Die Siel van die Mier, Ruhe, Weg, Übung/het concert, Strange News. Beide huizen zullen ook deels als producent van de hernemingen optreden.

Bol, Box en Théâtre National

Januari 2010

- Beatbox

In "Beatbox" zal Ruud Gielens een vijftal jonge beatboxers-rappers loslaten op de expressionistische literatuur. De teksten van interbellumschrijvers als Paul Van Ostaijen, Gaston Burssens en Kurt Köhler weerspiegelen de toenmalige tweespalt van optimistisch humanisme en onheilspellend nihilisme. Uit "Beatbox" moet een visioen oprijzen van een hedendaagse 'Bezette Stad'.

Binnen de beatboxcultuur wil Gielens zoek gaan naar een stem die de hedendaagse evenknie vormt van Köhler en Van Ostaijen. De subcultuur van rap, beatbox en graffiti ontstaat in de jaren '80 als nieuwsoortige proteststem uit de onderlagen van het Amerikaanse stedelijke weefsel. Het beatboxen wordt –bij gebrek aan middelen- geboren als menselijke imitatie van drummachines. Vanaf de jaren '90 wordt het beatboxen onderdeel van de mainstream hiphopcultuur, en lijkt vandaag grotendeels losgeweekt van de oorspronkelijke noodzaak tot protest.

In *Beatbox* wil Ruud Gielens terugkeren naar die contesterende basis van het beatboxen. Een vijftal jonge beatboxtalenten evocert de 'bezetting' van hun eigen leven en de wereld rond hen in een concertante collage, onder een dak van microfoons die van het plafond naar beneden hangen.

Voor de studie van het bronmateriaal wil Gielens te rade gaan bij Matthijs de Ridder, die eerder al betrokken was bij eerdere KVS-producties die de Vlaamse literatuur uit het interbellum als vertrekpunt hadden. Acteur-schrijver-rapper Jeroen Perceval maakt een doorgedreven bewerking van het tekstmateriaal voor rap en beatbox.

Box

Februari 2010

- Uitgebreide hernemingen van "Missie" en "Global Anatomy".

- Gregoria

Als Maurice Gilliams in 1982 sterft, heeft hij het manuscript voor zijn roman "Gregoria" nog steeds niet voltooid. Hij was er nochtans bijna 45 jaar aan bezig. "Gregoria" is dan ook een onmogelijk boek, over zijn eigen onmogelijk huwelijk dat amper een half jaar standhield. Gilliams beschrijft het als een ellenlange nachtmerrie, die wel iets weg heeft van een Gothic Novel. Daarnaast is "Gregoria" echter vooral een analyse van de mislukte integratie van een dichter in de (moderne) samenleving. Het portretteert de dichter in kwestie even gevoelig als giftig, even lucide als belachelijk-naïef, even hooghartig als weerloos, even beschoemd als geil. Een gedroomd personage om de (hedendaagse) samenleving aan op te meten.

Bewerking en regie door Bart Meuleman, met Ivo Kuyl, Herman Gilis, Goele Derick, Viviane De Muynck, e.a.

Wordt een co-productie met het RO-theater, gezien de medewerking van Ro-acteur Herman Gilis.

Bol

Maart 2010

- Neerslag van de Congo-werking in 2008 en 2009

In 2008 en 2009 gaan verschillende artistieke delegaties naar Congo om voort te bouwen op eerdere korte workshops of om aanzetten voor nieuwe creaties uit te werken tot reiswaardige projecten. Het betreft hier langlopende ateliers met de medewerking van Johan Dehollander & Geert Opsomer, Raven Ruëll en Dominique Van Malder, Thomas Steyaert en Raul Maya.

In de eerste helft van 2010 willen we een neerslag van één of meerdere van deze trajecten kunnen tonen in Brussel. In ieder geval zal daar een project van Johan Dehollander, Geert Opsomer en 5 Congolese theatermakers bij zijn, dat zal worden gecoproduceerd door Campo.

Box

Voorjaar 2010

- Armoede-project

Dit project is voor het eerst op tafel gekomen in een gesprek tussen de artistieke ploeg van Antigone en het gezelschap van KVS, met Raven Ruëll in het midden van het bed. Uitgangspunt was het stationsbuffet, als verzamelplaats van kansarmen in de grootstad. In dat kader werd o.a. een gesprek gevoerd met Johan Kelders, 2 jaar dakloos in Amsterdam, die zijn 'nachtboek' in de vorm van columns publiceerde in Het Parool en De Morgen, gebundeld in het boekje "Zwerfer". Als ervaringsdeskundige bezwoer hij ons geen productie op te zetten mét daklozen. Volgens hem is het amalgaam aan psychische, fysische, sociale en economische ellende niet werkbaar. Dat gaf aanleiding tot zware

discussie binnen het KVS-gezelschap. Volstaat het de inhoud te onderhandelen met armoede-organisaties (we werkten vanuit KVS mee aan de armoede-dag in oktober 2008 en hebben vandaaruit goede contacten)? Moeten armen of kansarmen ook dat materiaal belichamen? Waarom stellen we ons die vragen niet als het over macht gaat, zei Raven Ruëll. De discussie is niet afgesloten en wordt samen met Jos Verbist en Antigone verdergezet. Op dit moment ziet het er sterk naar uit dat er zal worden samengewerkt met één of verscheidene auteurs om dit veelkantige thema in teksten te vatten. Tegen eind 2008 zal er een definitief plan liggen.

Coproductie KVS-Antigone.

Bol

April 2010

Ook in het kader van 2010 Europees jaar tegen armoede

- KunstenfestivaldesArts

Het is nog niet uitgemaakt of de invulling van KfdA voor mei 2010 receptief zal zijn (eventueel op initiatief van KVS, zoals voor het werk van de Nieuw-Zeelandse regisseur Lemi Ponifasio in mei 2008) of ook een productieve component zal bevatten (zoals voor de editie van 2009, waarin KVS en KfdA gezamenlijk tekenen voor nieuw werk van de Congolese choreograaf Faustin Linyekula). Zeer waarschijnlijk zal een gezamenlijke creatie met Benjamin Verdonck deel uitmaken van het KFA 2010.

Bol en Box

Mei 2010

- Opera van Josse De Pauw en Corrie Van Binsbergen

Josse De Pauw en de Nederlandse componiste Corrie Van Binsbergen maken samen een nieuwe opera voor 3 zangers en een klein ensemble. Josse De Pauw staat zelf ook op de scène.

Théâtre National

Juni 2010

- Fast Forward (werktitel)

Dit wordt binnen KVS een muzikaal-theatrale vrijplaats waar artiesten van binnen het gezelschap zich confronteren met groepen of individuen van buitenaf. De persoonlijke artistieke ontmoetingen staan centraal en zijn niet gebonden aan thematische of productionele mechanismen. De geest van “October”/“Oktobre”, “Basta” en de KVS-programmatie binnen het jongste KlaraFestival zal gedurende de maand juni door de gelederen werelden, met oog voor wat er leeft binnen de Brusselse muziek-en toneelwerelden. Geen reglementen en stilistische prefiguraties maar de blik op de artistieke oneindigheid. Er wordt twee weken gerepeteerd, 1 week gespeeld, liefst in een combinatie van 2 op 1 avond. Momenteel gaan we uit van 4 creaties per editie.

De kernploeg voor Fast Forward bestaat uit Fabrizio Cassol, Mieke Verdin, Guy Dermul en Hildegard Devuyst.

Bol en Box

Juni 2010

- Congo-project van KVS, Time Circus en MarHaTentatief

Samen met de artistieke kernen van Time Circus (die samen met KVS-ploegen al tweemaal naar Congo afreisden) en MarHaTentatief, en aangevuld met theatermaker Dirk Verstockt en muzikant David Bovée (Think of One), bereiden een aantal KVS-artiesten, op de eerste plaats Benjamin Verdonck, een project voor dat zich bevindt op de grens van installatie en performance en dat in het voorjaar van 2010 in Congo zal worden gemaakt en in de zomer van 2010 in aangepaste vorm ook in Brussel te zien zal zijn.

Zomer 2010.

- B-kant (werktitel)

Voor regisseur Raven Ruëll neemt ‘geschiedenis’ een steeds grotere plaats in in zijn denken rond theater. Zo hebben zich verschillende projecten in zijn kop genesteld die om voorrang strijden. “Het verdriet van België” van Hugo Claus bewerkt voor theater? Een collage-voorstelling onder de noemer “1989: jaaroverzicht”? In dat jaar viel De Muur en hielden de grote (ideologische) verhalen halt. Raven Ruëll heeft daarvoor een (deel van) de ploeg van “Het leven en de werken van Leopold II” ter beschikking die graag terug met elkaar aan de slag zouden gaan. Het is daarom ook niet uit te sluiten dat de inhoud uiteindelijk toch weer verband houdt met Congo. Misschien is het moment wel gekomen om de geschiedenis van de dekolonisatie en de moord op Patrice Lumumba te schrijven in KVS.

Bol

Oktober 2010

- KVS en De Enthousiasten.

Willy Thomas en Mieke Verdin willen graag opnieuw in zee gaan met De Enthousiasten (Johan Dehollander, Ryszard Turbiasz en Dirk Van Dyck), uitgebreid met spelers die ook in “Rusland voor beginners” zaten, of in “Als, dan”.

Vanuit KVS is belangrijk dat de samenwerking kan starten op basis van een wit blad en de inhoud echt onderhandeld kan worden in een werkelijk collectief proces. Het is dan ook compleet voorbarig en tegen de geest van het project in om nu al inhouden naar voren te schuiven. Ten persoonlijke titel zal Willy Thomas er wel voor pleiten om zich samen te buigen over het ontstaan van de democratie –en dus van het theater – bij de Grieken, geïnspireerd door uitspraken

van Peter Sellars daarover op het symposium “Burgerrechten in tijden van terreur” in KVS n.a.v. “Tempest II”.

Bol

November 2010

- In januari 2008 ging in de KVS voor het eerst het Meeting Points Festival van het Young Arab Theatre Fund door, gecureerd door Frie Leysen. Voor de editie van 2010 zal worden samengewerkt met een andere curator; momenteel lopen er gesprekken met de Nigeriaan Okwui Enwezor, die onder andere de 2002 editie van Documenta voor zijn rekening nam. In de lente van 2010 zou Meeting Points doorgaan in zes steden in het Midden-Oosten; in de herfst van 2010 in enkele Europese steden, waaronder Brussel. Eens definitief vaststaat wie de volgende curator wordt, zal de KVS beslissen of het ook Brussels gastheer zal zijn voor de volgende editie.

Bol en Box

December 2010

- De KVS heeft steeds intensere banden met een aantal artiesten uit andere dan podiumdisciplines, zoals documentairemaker Manu Riche. In 2010 zullen die leiden tot concrete resultaten. Zo maakt Manu Riche een documentaire over het Kalender-project van Benjamin Verdonck in 2009. Er is ook het plan om met Manu Riche een film te maken in samenwerking met de LEIF-artsenwerking van Wim Distelmans en een aantal KVS-artiesten, onder wie Mieke Verdin. En het meest ambitieuze doel bestaat erin dat we met Manu Riche en Canvas streven naar de uitbouw van een alternatief multimediaal platform waarop films en documentaires kunnen worden gemaakt en getoond die in het reguliere televisie-circuit niet meer aan bod komen. De publieke media-ruimte heroverd, kortom. In de loop van 2010 zou dat platform operationeel moeten worden.

- Benjamin Verdonck zal in 2010 waarschijnlijk nog een aantal vervolgen breien aan het “Kalender”-project waar hij tijdens het hele jaar 2009 mee bezig is. Daarnaast staat ook vast dat hij in 2010 uitgebreid op tournee zal gaan met “Global Anatomy”, en ook nog met “Nine Finger”. En Verdonck engageert zich ook in het Congo-project van KVS, Time Circus en MartHaTentatief.

- Europeana

Dit prozawerk van de Tsjechische auteur Patrick Ourednik is een zeer korte geschiedenis van de 20ste eeuw. Het was een hit in Tjsechië in 2001. Dit boek etaleert een hoogst originele visie op geschiedenis. Hij werpt met de nodige ironie een nieuw licht op de veelbewogen eeuw van wereldoorlogen en rascisme, van holocaust en nazisme, van communisme en kapitalisme zonder de culturele betekenis van kauwgom en de barbiepop te onderschatten. ‘U zou de tekst kunnen lezen alsof hij geschreven is door een marsmanneltje, een complete buitenstaander, die optekent zonder een oordeel te vellen’, aldus de auteur.

De bewerking van het boek gebeurt in 2009 door Pierre Sartenaer (ex-Transquinquennial) en Guy Dermul.

Begin 2011

- Strosberg/Ouachen/Blasband.

Na het geslaagde “Djurdjurassique Bled” van David Strosberg met Mohammed Ouachen op tekst van de Algerijnse komiek Fellag, wil David Strosberg opnieuw aan de slag met Ouachen. Onder de eeuwig goedlachse facade vermoedt hij echter veel tragisch potentieel rond ‘origines’ en ‘fanatismes’ dat de schrijver Philippe Blasband naar boven kan halen.

Box

2011

In bijlage vindt u een overzicht van de artistieke plannen en pistes voor 2011-2013.

1.2.2 Productieve werking: coproducties en samenwerkingen

zie 1.2.1.

1.2.3 Receptieve werking

Het is te vroeg om de receptieve werking voor het eerste jaar van de nieuwe subsidieperiode uit te zetten. We beginnen ermee nadat het productiewerk definitief is gepland. We zijn nu stilaan toe aan de eerste helft van het seizoen 09-10 waar allicht flink wat danswerk terecht komt, met nieuwe producties van Wim Vandekeybus, Peeping Tom en Hans Van den Broeck. Toch kunnen we al één zeer ambitieus receptief project aankondigen voor 2010. In januari zullen KVS en Théâtre National verschillende producties van Josse De Pauw tonen, waaronder “Ruhe”, een Franse versie van “Weg” en een heropvoering van “Het kind van de smid”. Josse De Pauw zal een maand lang, in beide huizen en in twee talen, achteruit en vooruit blikken: hernemen en aanzetten geven tot nieuwe samenwerkingen en projecten. We kunnen wel concreet zijn over hoe de receptieve programmering ‘werkt’. Ook op het vlak van het receptieve werk gelden er voor KVS geen automatismen. Het receptieve luik is een aanvulling op de eigen (co)producties, is datgene

wat we zelf niet doen, moet de verscheidenheid versterken of de mogelijkheid bieden om nieuwe publieken aan te boren. Waar we ook zeer gevoelig voor zijn: producties die de potentie hebben om mensen weer/voor de eerste keer naar het theater te trekken. Misschien zijn we daarom wel fans van het werk van Olympique Dramatique. Toch zijn we niet de vaste speelplek van welk gezelschap ook. Ook op receptief vlak zetten we dus steeds specifiek in op ‘het verschil maken’, in welke vorm ook: het werk van de Nieuw-Zeelandse regisseur Lemi Ponifasio, of de Congolese choreograaf Faustin Linyekula. Maar ook: een hele maand Stan in samenwerking met Théâtre National. Of “Scheisseimer”, het levensverhaal van beeldhouwer Koenraad Tinel in een productie van Het Paleis. We hebben nog nooit iets van Het Paleis getoond, maar op inhoudelijke gronden zou het best kunnen dat we dit verhaal over collaboratie tijdens WO II ook in Brussel presenteren. Vaak hebben we het werk eerst gezien, maar dat is geen strikte voorwaarde. Wel proberen we echt met alle middelen in te zetten op wat we receptief programmeren, zodat de one night stands zeer beperkt zijn. Liefst dus in een lange(re) reeks, indien realiseerbaar en/of voorhanden: mét boventiteling.

Wat we ook graag doen op receptief vlak, is anderen laten inbreken in onze eigen werking. Dat levert spannende programmeringen op, waarvoor we zelf tijd/middelen missen om ze bijeen te prospecteren. Zo kreeg choreograaf Linyekula een week lang carte blanche. Hij koos voor een programma van verwante artiesten die hij op zijn omzwervingen door Europa en Afrika was tegengekomen, en die allemaal hun niet-Europese wortels op een radicaal hedendaagse manier inzetten.

KlaraFestival was een éénmalige samenwerking tussen KVS en Festival van Vlaanderen. Componist en Aka Moon-saxofonist Fabrizio Cassol (die ook al tekende voor het korenproject in KVS) legde voor KVS linken tussen de generatie jazzmuzikanten van de Kaai (het historische jazzcafé op de Arduinkaai) en de jongste beloften, tussen Congo en Palestina. Dat parcours willen we graag doortrekken in de receptieve programmering op basis van gesprekken met Cassol. Het leidde al tot een residentie in KVS voor Magic Malik en Bo Van der Werf, tot nieuwe projecten van Aka Moon en DJ Big Band en tot een eerste samenwerking met de Franse prestigieuze Fondation Royaumont rond slammers. Cassol blijft een bevoorrechte gesprekspartner als het over muziek gaat.

Maar ook Meeting Points (januari 2008) van Young Arab Theatre Fund met curator Frie Leysen paste in dat rijtje: een Arabisch festival dat geen Arabisch festival wil zijn, weerbarstig en dubbelzinnig, maar ook een heel uitdagende verzameling werk van artiesten die we hier anders niet of nauwelijks te zien krijgen.

1.2.4 (Kunst)educatieve werking

1.2.4.1 Globale beschrijving kunsteducatief concept en methodiek

1.2.4.2 Planning

1.2.5 Sociaal-artistieke werking

1.2.5.1 Globale beschrijving van het sociaal-artistiek concept en de methodiek

Werken met de stad

KVS heeft geen sociaal-artistieke werking. Toch maken we een punt van werken met de stad. Daarmee bedoelen we dat de stad en haar bewoners het inhoudelijk materiaal leveren voor een productie, en/of mee op de scène staan.

Voorbeelden uit het verleden zijn “S.T.O.E.M.P.” (met jongeren uit de WMKJ’s) en “In welk fabriekske zijt gij gemaakt” (met schoolgaande jeugd begeleid door Brussel Behoort Ons Toe), of “Uit de Bol/Coup de Choeur”, het openingsproject voor de Bol met de Brusselse zangkoren, of “Alive Too” de film van choreograaf Hans Van den Broeck met spelers uit S.T.O.E.M.P. en de jeugdwerking op het Anneessensplein. Maar ook “I only came here for 6 months” waarin de Engelse theatermaakster Alecky Blythe Eurocraten interviewde over hun ‘gebruik’ van de stad – een project dat KVS realiseerde met de British Council.

Dit soort werk is er de laatste 2 seizoenen een beetje bij ingeschoten en wordt nu opnieuw jaarlijks opgenomen. Per seizoen komt er 1 project met de stad.

Dat zijn telkens projecten die een lange voorbereidingstijd vragen. Dat merken we opnieuw aan “Pain Perdu/Gewonnen Brood”. Eerst hebben Willy Thomas en videast Jan Vromman 3 levende legenden uit de maatschappelijke strijd geïnterviewd. Het gaat om oud-voorzitter van de communistische partij Louis Van Geyt, ULB-prof en migratiedeskundige Anne Morelli en Marokkaans mensenrechtenactivist en banneling Mohammed El Baroudi (de geestelijke vader van Sam Touzani, die kort na het interview overleed aan kanker). De interviews werden gemonteerd tot een DVD-box van 3 x 2 uur indrukwekkende getuigenissen van een leven in dienst van een betere wereld. Schrijver Pol Hoste bekeek de DVD’s met jongvolwassenen uit alle windstreken en van alle achtergronden, en ging vervolgens het gesprek aan met hen over ‘engagement’ en ‘toekomstvisie’. Twee maanden lang ondervroeg Hoste dagelijks een

drietal jongeren. Deze gesprekken transformeerde hij tot theaterteksten. Die worden niet door zijn oorspronkelijke gesprekspartners gespeeld, maar ze worden belichaamd door 14 toneelstudenten uit zowat alle theateropleidingen in België (IAD, Conservatoria van Liège, Bruxelles, Antwerpen (Studio), Insas, Lemmens Instituut, Rits en de opleiding performance in Maastricht) die middels audities gerecruteerd zijn. De tweetalige creatie, in handen van Willy Thomas en Guy Dermul, vindt haar beslag op 15 november 2008, twee jaar nadat de eerste stappen in het project gezet zijn. Voor 2010 staat een project rond 'armoede' op het programma, met Raven Ruëll als drijvende kracht. Toeval of niet: in 2010 is armoede het grote Europese thema. Voor 2011 komt het Brussels-Palestijns project in aanmerking. Verderop is er sprake van een groot project rond het thema 'kruistochten', ism Union Suspecte. Dat zou al in 2010 aanvangen, maar in 2013 resulteren in een grote publieke presentatie. Daarin zal Willy Thomas, op termijn aangevuld met andere KVS-werknemers, een dragende rol spelen.

Behalve in producties zal het werken met de stad ook resulteren in tijdelijke projecten in het A-gebouw. In de gerenoveerde schouwburg ontbreekt de dynamiek die de nieuwbouw (gebouw B op de Arduinkaai) kenmerkt door de mix van publiek en privé, van medewerkers en klanten. Nochtans is het die plek die historisch symbool staat voor de Koninklijke Vlaamse Schouwburg en die potentieel de grootste zichtbaarheid heeft in de stad. In het A-gebouw zijn er prachtige ruimtes waar we 'iets' mee kunnen doen, zonder daarom de werking in de Bol te belemmeren. De Top, de Bar, de Foyer, de Hal, de Vide kunnen plaats bieden aan tal van activiteiten, die een publieke verhouding mogelijk maken met de stad en haar bewoners, die kunnen helpen bij het fysiek uitbouwen van een knooppunt in de stad waar verschillende netwerken met elkaar in contact komen, zonder dat dat meteen resulteert in klassieke vormen van produceren en presenteren van (podium)kunsten.

Hoe kunnen we dat doen? In ieder geval willen we het niet meteen zoeken in de uitbouw van een tweede horeca-poot. Verder vraagt het A-gebouw (ook zonder de Bol) met zijn vele gangen en (nood)uitgangen en doorgang (naar het B-gebouw) qua controle, beveiliging, bewegwijzering om een grote equipe. Als we dat volledig in eigen handen willen nemen, moeten we de personeelsploeg van KVS gevoelig uitbreiden. Dat is geen optie. We moeten er dus in slagen om samenwerkingen op te zetten met andere partners in de stad, die baat kunnen hebben bij de 'vitruve' die KVS voor hun werking kan zijn en die het gebouw kunnen bemannen. We denken aan samenwerkingen die tijdelijk zijn en sterk variëren qua duur. Zo'n tijdelijk kader kan KVS dan weer de kans geven om een artistieke component te injecteren die niet tot 'theater' beperkt is, en die het gezelschap voor nieuwe uitdagingen plaatst, of ruimte geeft om samen te werken met kunstenaars die anders niet meteen hun weg zouden vinden binnen de programmering. Idealiter ontstaat op die manier een sterke clash/mix tussen het sociale en het artistieke, zonder dat ze zich moeten verzoenen.

Inspiratiebron voor deze projecten was de theebar in de ontmoetingsruimte van het Festival New Crowned Hope dat Peter Sellars in 2006 organiseerde in Wenen. De ontmoetingsruimte lag in het hart van een indrukwekkende tentoonstelling die beeldende kunst van buiten Europa bijeen bracht, gratis en vrij toegankelijk. Aan de bar werd enkel een uitgebreid assortiment thee en tisanes aangeboden door de daklozenwerking. Iedereen betaalde wat hij wilde/kon. Op die manier konden ook de daklozen uit de stad ergens gratis aan niet-giftige, warme drank komen.

Het is maar een voorbeeld dat de gesprekken met potentiële partners makkelijker maakt. Een eerste stap in dit traject zetten we tijdens de herneming van "Singhet ende Weset Vro" eind 08. We zetten een alternatieve kerstmarkt op, die radicaal anders is dan de commercie in de stad. We denken aan 'ruilen', 'weggeven' of fair trade...

1.2.5.2 Planning

1.2.6 Publicaties

KVS publiceert systematisch elke originele tekst in het Nederlands of de eerste Nederlandse vertaling van elk stuk dat op het repertoire komt. Daarbij wordt gekozen voor de globale, volledige tekst zoals die geschreven en/of vertaald is. De publicatie staat dus in functie van auteur en/of vertaler, in functie van repertoirevorming en heropvoering. De versie in de publicaties kan bijgevolg sterk afwijken van de speeltekst die vaak tot stand komt na verregaande bewerking met dramaturg en/of spelersgroep. Die publicaties zijn zolang de voorraad strekt te verkrijgen aan het onthaal. Verder gaat de KVS ook zeer doordacht om met zijn programmabrochure, de KVS-Express. Naast de programmatie wordt daarin ook ruimte gegeven aan inhoudelijke teksten die ons stedelijk project mee ondersteunen.

1.2.7 Creatieopdrachten

Grosso modo zijn tegenwoordig drie op vijf KVS-projecten ook creaties. Dat is een evolutie die de volgende jaren alleen maar sterker wordt. Onder creatie verstaan we het opvoeren van een nieuwe tekst, al dan niet geschreven in opdracht, maar ook creaties op basis van bewerking of collage van teksten, of zelfs creaties waarbinnen muziek en/of

dans een belangrijke rol spelen. Dit seizoen vindt bijvoorbeeld de grootscheepse creatie plaats van een Europees ‘drama’ waarin Finse acteurs het opnemen tegen Brusselse (internationale) dansers, zoals Asterix tegen de Romeinen. Of grasduint Raven Ruëll in leven en werken van Georges Simenon voor de collagevoorstelling “De radicale verliezers/Les perdants radicaux”. “Gewonnen brood/Pain Perdu” is een schrijfpdracht pur sang aan Pol Hoste; “Het laatste vuur” in regie van Alize Zandwijk van het Ro-theater met Willy Thomas is de eerste opvoering van een nieuwe tekst van Dea Loher. Dat het ‘nieuwe’ in die mate de overhand krijgt op het ‘oude’, dat creatie het haalt van repertoire, heeft te maken met de aard van het KVS-project. Als je wil spreken voor diegene voor wie nog niet gesproken wordt, dan kan je bijna niet anders dan nieuw materiaal creëren. Het is (nog) niet in het theater voorhanden. Je kan veel zeggen met Shakespeare, maar niet alles.

Per seizoen levert 1 à 2 van die creaties ook een tekst op die verder deel gaat uitmaken van het repertoire. Afgelopen seizoen waren dat “Missie” van David Van Reybrouck, en “In het bos/Dans les bois” van Oriza Hirata, waarin Mieke Verdin, Willy Thomas, Guy Dermul e.a. definitief tot personages verheven zijn.

De grens tussen creatie en repertoire is soms heel dun. Neem “Missie”. Dat dit in wezen een repertoirestuk is, zal duidelijk zijn voor wie de voorstelling gezien heeft. Iedereen kent die materie. Het personage van de missionaris maakt op één of andere manier deel uit van ons collectief geheugen. Maar hoe kan je diegenen die het stuk niet gezien hebben daarvan overtuigen? Uitgeven helpt. Prijzen krijgen, zoals de Arkprijs van het Vrije Woord, uitdrukkelijk gekoppeld aan “Missie”, helpt ook. Hernemen helpt. Want het opbouwen van ‘vertrouwdheid met de materie’, zo eigen aan het begrip ‘repertoire’, vergt tijd. In de omgang van de KVS met het repertoire ligt de klemtoon dus duidelijk op de ontwikkeling van nieuw repertoire waar Brussel en Vlaanderen volgens ons grote behoefte aan hebben. Nogmaals, dat wil zeker niet zeggen dat Shakespeare en Tsjechov niet in aanmerking komen. Maar nieuwe tijden vragen ook om nieuwe stemmen en nieuwe teksten.

Schrijvers aan het werk zetten, blijft voor de KVS dus erg belangrijk. We willen met ons gezelschap de volgende jaren minstens een keer per maand een auteur uitnodigen die bereid is met ons in discussie te gaan over de thema’s die we met de KVS willen aansnijden – armoede en andere specifiek-stedelijke kwesties, het ontstaan van de democratie, Europa. Het uiteindelijke doel van die ontmoetingen is een opdracht aan een auteur om een tekst op papier te zetten. Dit seizoen wordt er op die manier samengewerkt met Pol Hoste voor “Gewonnen Brood/Pain Perdu”.

De behoefte om theater ‘hier en nu’ te schrijven, blijft voor ons dus zeer fundamenteel. Zo zal ook het seizoen 09-10 bestaan uit verscheidene creaties die niet noodzakelijk vertrekken van al bestaand tekstmateriaal.

Het intern laboratorium dat we voor ogen hebben, zal ons de mogelijkheid bieden om op doordachttere manier de juiste auteur te koppelen aan een welbepaald thema. We mikken op schrijvers zoals Pol Hoste, David Van Reybrouck, Bart Meuleman, Philippe Blasband, maar ook Mohamed Kacimi, Kossi Efoui en Juan Mayorga.

We willen eveneens een leesgroep oprichten met als doel in kaart te brengen wat er vandaag wordt geschreven, maar vooral waarom en hoe.

Tot slot voelen we ook een grote noodzaak om een aantal denkers bij ons uit te nodigen met wie we in gesprek kunnen gaan over de artistieke werking van KVS en onze verhouding tot de stad. Mogelijke gesprekspartners zijn Jan Blommaert, Alain Badiou, Edward Bond, etc.

1.2.8 Internationale werking

Voor de meeste theaters is het buitenland een potentieel afzetgebied. Een internationale werking betekent doorgaans dat je producties verkoopt aan buitenlandse afnemers. KVS ziet dat anders. Sinds enige jaren bouwen we een zorgvuldig traject met (jonge) podiumkunstenaren uit en in Palestina en Congo, gebaseerd op uitwisseling en samenwerking op lange termijn. Naar Congo zijn weliswaar al een aantal producties vertrokken, maar de inzet was vooral het uitbouwen en ondersteunen van een lokaal netwerk van kleine, maar vitale artistieke structuren in de volkswijken van Kinshasa (en dus niet noodzakelijkerwijze met instituten in Gombé, het administratieve en internationale hart van Kinshasa). Op kleinere schaal geldt hetzelfde voor Palestina. Een parcours van ateliers met dansers, acteurs en schrijvers leidt stilaan naar productie, en binnen de KVS-programmering wordt op alle mogelijk manieren geprobeerd vitaal werk of inhouden uit die landen aanwezig te stellen, zij het niet perse in de vorm van een theatervoorstelling. Het kan evengoed een tentoonstelling zijn (Bride of Palestine van Chris Van der Burght, of de installatie van Sarah Van Agt) of een concert (zoals een aantal van de concerten in het kader van Klarafestival).

Als KVS artistieke projecten opzet in en met Congo en Palestina, is het overduidelijk niet omdat daar geld te verdienen valt, of prestige (zij het dat als erkenning voor het Congo-traject de eerste Spiegelprijs van het Fonds Patrick De Spiegelaere een mooie verrassing was). Waarom die internationale trajecten? Waarom mee de schouders zetten onder het Arabische festival Meeting Points? Wat heeft dat nog te maken met de zelfgekozen functie-omschrijving van een stedelijk platform? Ben je dan niet ‘ver van huis’ als stadstheater dat expliciet voor Brussel kiest als inhoud en als werkterrein?

De keuze voor Congo en Palestina heeft alles met Brussel te maken. Het zijn 2 aparte verhalen, maar hun vertrekpunt ligt in de Brusselse werkelijkheid. Het globale en lokale zijn er innig in verweven. Congo heeft als Belgische kolonie mee vorm gegeven aan België. Het maakt deel uit van onze geschiedenis, en we zijn er niet klaar mee. En het maakt in Brussel deel uit van het dagelijkse leven. Niet alleen in de lay-out van de stad (de werken van Leopold II) of in de pittoreske wijk Matongé. Vertegenwoordigers van oppositie en regering, van rivaliserende fracties uit Congo, maar ook

uit het buurland Rwanda, zijn in grote getale in Brussel aanwezig. Niet alleen de eigenaar van 'Hotel Rwanda' woont in Brussel, ook vele génocidaires hebben er een onderkomen gezocht. België (het Westen) heeft het pleit in Congo op economisch vlak verloren, en bijgevolg ook op politiek vlak. Meteen laat de Congolese regering ook vele critici de mond snoeren en komen de diplomatieke betrekkingen onder druk te staan. Wij hebben de Belgen niet meer nodig en moeten ons dus ook niet meer de les laten spellen, zo lijkt de redenering. Reden te meer om het fragiele civiele middenveld van weerbare en creatieve burgers-artiesten te steunen, die zich engageren daar waar de regering (en deels ook de internationale ontwikkelingssamenwerking) het totaal laat afweten.

Congo en Palestina hebben met elkaar gemeen dat ze het product zijn van kolonisatie en imperialisme. Met Palestina krijgen we echter in Brussel op een andere manier te maken, namelijk via het fenomeen van de migratie, voornamelijk uit de Maghreb. Er zijn geen precieze cijfers van de Arabische bevolking in Brussel. Belgische statistieken kijken enkel naar nationaliteit en niet naar afkomst. Maar de 'zichtbaarheid' van een Arabische gemeenschap is zeer groot. Behalve de aanwezigheid van dat 'publiek' is er de prangende actuele context.

Diegenen die baat hebben bij de oorlog in Irak, de dreiging tegenover Iran, de Israëlisch-Libanese oorlog van 2006, de demonisering van Syrië en het niet aflatende Palestijns-Israëliëse conflict duwen ons in een richting van een 'clash of civilizations'. Wij zien het dan ook als een zaak van vitaal belang om, met de middelen waarover wij kunnen beschikken, deze 'twee-delingen' van de wereld, wij - zij, goed - kwaad, het vrije democratische westen vs de repressieve (al dan niet religieuze) Arabische regimes, zoveel mogelijk in vraag te stellen, zonder de werkelijke problemen (corruptie en nepotisme, censuur, de positie van vrouwen, de kloof arm-rijk, enz.) onder de mat te vegen. Wij kunnen dat alleen doen door allianties aan te gaan met die andere stemmen uit de Arabische wereld, diegenen die spreken vanuit hun individueel kunstenaarschap. Dat zijn onze 'natuurlijke' bondgenoten. We denken dat Brussel (Europa) die even hard nodig heeft als de Arabische wereld zelf. Het is zuurstof voor de dreigende verstikking onder geopolitieke belangen die niet de onze zijn, meer nog: die het samenleven in Brussel onder druk zetten.

1.2.9 Onderzoek en onderzoeksopdrachten

Vanaf 1 februari 2009 begint dramaturg Ivo Kuyl aan een doctoraat voor de kunsten. Dit omvat een cultuurhistorisch, een artistiek en een dramaturgisch luik dat we hier verder buiten beschouwing laten. In het cultuurhistorisch luik wordt de nationalistisch-geïnspireerde geschiedenis van de Europa-gedachte in de Vlaamse literatuur vanaf 1893 herschreven. De hypothese luidt dat het denken over Europa in de Vlaamse literatuur vanwege zijn overwegend nationalistisch karakter slecht voorbereid is om modellen voor een echte 'European way of life' (in de zin van een transnationale cultuur of samenleving) te ontwikkelen. Het artistieke luik omvat het schrijven van een voorstellingspartituur en het aanmaken van een voorstelling die op deze tekst gebaseerd is. Hier luidt de hypothese dat er voor dit creatief proces nood is aan een relatief nieuwe dramaturgie die poogt bepaalde verworvenheden van het dramatische (aristotelianse) en postdramatische theater te integreren.

KVS onderzoekt of het een partner kan zijn in dit tweede, artistieke luik, het maken van een voorstelling over de Europa-problematiek. Ruud Gielens en Matthijs de Ridder met wie Kuyl eerder samenwerkte voor resp. Singhet ende weset vro en Pro Patria hebben zich principieel bereid verklaard om hun medewerking te verlenen.

Planning : ten vroegste tweede helft 2011-2012, ten laatste tweede helft 2012-2013.

1.3 Residenties, begeleiding, logistieke en financiële ondersteuning van kunstenaars

In KVS gaan veel artiesten aan de slag, ook zonder dat dit meteen gelieerd is aan of duidelijk afleesbaar is in producties. Zo toverde het vormgeverstrio van Affreux de kale Lounge op de 5e verdieping van het A-gebouw om tot een gezellige Bar waar het publiek graag blijft hangen. In expo's in Café Congo wordt vaak geïnvesteerd om bijvoorbeeld (jonge) fotografen de kans te geven grote prints te maken, en die in te lijsten. Huis-dj Rakesh pakt de programmering en omkadering van de fuiven in handen. Jan Vromman filmde en monteerde maandenlang aan de DVD-Box die aan de basis ligt van "Gewonnen Brood/Pain Perdu". Bart Danckaert, Joris Van den Brande en Tarek Halaby werden aangesproken om workshops te geven in Palestina; Johan Dehollander, Geert Opsomer en Nico Boon trokken naar Congo.

KVS zet veel meer artiesten aan het werk dan de credits van producties laten vermoeden. Soms zetten we die investeringen te weinig in de verf: zoals voor de muzikale projecten die we opzetten in het kader van Klara Festival, met David Bovée van Think of One, met Fabian Fiorini, met Fabrizio Cassol & Aka Moon. Als rechtstreeks gevolg van Klara Festival komen jazzmuzikanten aankloppen voor residenties; voor hen is het uitzonderlijk een week samen te kunnen werken in goeie omstandigheden. Weinig mensen zullen het weten, maar Nicole Petit ontfermt zich vanuit KVS over de toernee van Cie Isabella Soupard en verleent logistieke steun aan Sam Touzani. De Congolese maker Djodjo Kasadi kreeg repetitieruimte om de basis te leggen voor een solo; vijf jonge Palestijnse makers nemen dit najaar de KVS-appartementen als uitvalsbasis voor verkenningsstochten langsheen de podiumkunsten. Needcompany komt kosteloos repeteren, Peeping Tom houdt een week lang audities. Het KVS-gezelschap lanceert zich vaak in allerlei

begeleidende ondernemingen: Ivo Kuyt probeerde met Filip Berte greep te krijgen op diens “Eutopia”-project, Hildegard De Vuyst schreef het subsidiedossier voor Peeping Tom, David Strosberg begeleidde Insas-studenten bij een eindejaarsoefening, Ruud Gielens begeleidde een project met Kamp Kalf in Maastricht en Mieke Verdin ondersteunde de jonge snaters van Cie Barberie bij hun eerste productie. De voorbeelden zijn legio. Als de ingesteldheid is mensen (in vaste dienst) en infrastructuur zoveel mogelijk te laten renderen, en zoveel mogelijk artiesten bij de werking te betrekken, dan staat er eigenlijk geen maat op.

1.4 Samenwerking en netwerking met andere organisaties

1.4.1 Opsomming van de partners

Opsomming partners & concrete meerwaarde

Het opsommen van de gesprekspartners van KVS zou een schier eindeloze bezigheid zijn. Daarom kiezen we ervoor een aantal samenwerkingen die ook in de toekomst verderlopen eruit te lichten en hun meerwaarde aan te geven.

De samenwerking met onze Franstalige evenknie in Brussel, Théâtre National, wordt steeds intenser. In 2010 zullen we aan de derde editie toe zijn van Toernee General, waarbij een selectie van Nederlandstalige producties in de National getoond wordt en een selectie Franstalige producties in KVS. Alles uiteraard met boventiteling. De National prospecteert het Nederlandstalige werk, de KVS het Franstalige werk, maar de keuze is toch vooral het resultaat van discussie tussen de juryleden uit beide instellingen. De weerklank voor de eerste editie was in elk geval enorm, en leidde tot een ongeziene samenwerking tussen De Morgen en Le Soir die edito's uitwisselden en in hun originele taal publiceerden. Dat was ook de verre voorloper van de grote Brussel-debatten in beide huizen en ondersteund door beide kranten. Toernee General wordt ondertussen ook breder opgevat als alles wat Théâtre National en KVS samen presenteren. Maar ook aan dat stadium zijn we al voorbij: “Incendies” van David Strosberg was een coproductie in Théâtre National, net als “Un Uomo di Meno” volgend seizoen waarvoor Raven Ruëll en Jacques Delcuvellerie samenwerken. De volgende stap is een gezamenlijke verantwoordelijkheid nemen in het ondersteunen van Josse De Pauw. De samenwerking met KVS laat stilaan ook haar sporen na in Théâtre National. Hun communicatie is nu tweetalig, producties worden boventiteld.

Ook met de collega's van NTGent en Toneelhuis is de dialoog geïntensifieerd dankzij de Huisruil waarbij KVS de twee anderen gedurende een week ontvangt en er zelf op bezoek gaat met verschillende producties binnen 1 week. Bij de Huisruil is het de bezoeker die beslist wat hij in de andere stad gaat tonen. Daarnaast blijven de KVS en Toneelhuis samen met Campo het traject van Benjamin Verdonck ondersteunen. De KVS heeft ook een bevoorrecht gesprek met Bart Meuleman die ook tot de vaste kern van het Toneelhuis behoort. En eind 2009 wordt er een eerste co-productie met het Toneelhuis gemaakt (Wily Thomas, Guy Dermul, Mieke Verdin en Olympique Dramatique); allicht blijft het niet tot die ene beperkt.

Voor KVS blijft mei in de kalender voorbehouden voor KunstenfestivaldesArts. KfdA vertrouwt aan KVS steeds zijn grote creaties toe, dat merken we. Van onze kant zijn we blij met de openheid in de gesprekken met artistiek directeur Christophe Slagmuyllder, waardoor we meer gehoord worden in de programmering.

De volgende gezelschappen zijn geprivilegieerde partners in gesprekken over toekomstige projecten: Antigone, Union Suspecte, Rotheater, Ultima Vez, Peeping Tom, De Enthousiasten, Les Ballets C de la B, Cie SOIT (Hans Van den Broeck), Bart Meuleman, Transquinquennal, Tristero, MartHaTentatief en Studios Kabako van Faustin Linyekula. Deze opsomming is niet exhaustief.

Ook met festivals zoals Moussem of 0090 onderzoeken we de mogelijkheid om punctueel samen te werken. Met 0090 wordt volgend seizoen al een eerste stap gezet, voor KVS belangrijk om eindelijk een goeie reden te hebben om naar de Turkse gemeenschappen in Brussel te stappen...

Ars Musica, De Munt/La Monnaie, Het Beschrijf; op vlak van muziek(theater), literatuur zijn er sterke Brusselse partners waarmee we punctueel samen inzetten op unieke projecten.

Met Kaaithheater en Beursschouwburg is er geregeld overleg in het kader van Kwartslag. Met VTI willen we samenwerken rond ‘kunst en ontwikkelingswerk’, en maken we concrete plannen voor een vervolg op het symposium “City of Cultures” dat in ‘94 grote indruk maakte.

KVS engageert zich sterk in Brussels Kunsten Overleg (BKO): zakelijk leider Danny Op de Beeck maakt deel uit van het dagelijks bestuur van BKO. BKO is een zeer dynamisch overlegplatform dat ondermeer BXL BRAVO mee schraagt en het intercultureel akkoord tussen Franstalige en Nederlandstalige organisaties in Brussel mee tot stand bracht, een initiatief dat Koning Albert niet ontging.

1.4.2 Concrete meerwaarde van de samenwerking

zie 1.4.1

1.5 Publiekswerking en publiekswerving

1.5.1 Doelgroep of doelgroepen

Wij zijn een beetje dubbel in de omgang met het begrip ‘doelgroep’. Enerzijds zijn er groepen in deze stad waar nog geen gesprek mee is, en die je bij de werking wil betrekken, bijvoorbeeld: ‘de’ Turken, ‘de’ joden, ‘de’ Eurocraten. Je hebt die ‘groepering’ nodig, om gericht en effectief te kunnen zijn. Maar anderzijds is de doelgroep geen doel op zich. De groep aanspreken (door middel van sleutelfiguren in hun netwerken) is een noodzakelijk kwaad om een eerste stap te kunnen zetten. Ons uiteindelijk ‘doel’ is om groepsleden als individuen op te nemen in het ‘algemeen publiek’ zoals dat vertegenwoordigd wordt door ons adressenbestand. Maar je moet daarin realistisch zijn. Je weet dat (een aantal) jongeren na een artistieke ervaring binnen een schoolse context ook zonder verplichting zullen komen; kwetsbare groepen zoals kansarme jongeren of armoedeverenigingen krijg je bijna enkel als groep over de vloer (wanneer verplaatsing, reservering, cultuurwaardebon voor hen geregeld zijn).

In KVS focust de publiekswerking op groepen, met bijzondere aandacht voor groepen die niet door de geijkte communicatiekanalen bereikt worden, publiekswerving op individuen en massacommunicatie.

1.5.2 Publiekswerking

We hebben het al vaker gezegd: de publiekswerking is machteloos als de diversiteit niet doorgedacht en doorgetrokken is tot in de kern van het artistieke werk zelf. Deze algemene gedachte moet telkens vertaald worden naar zeer specifieke projecten met specifieke doelen en specifieke strategieën. Wat niet wil zeggen dat we doelgroepentheater maken. Ook hier is het ‘algemeen publiek’ de ultieme doelgroep. Neem bijvoorbeeld “Gembloux”, dat gezien het thema (Marokkaanse tirailleurs) en de twee acteurs van Marokkaanse origine, overvloedig bezocht werd door mensen van Marokkaanse origine die identificatiemogelijkheden aangereikt kregen op het toneel. We zijn “Gembloux” blijven hernemen, niet om nog meer migrantengroepen te bereiken, maar om ook de Vlaming uit de Rand naar de voorstelling te krijgen. Omdat we iedereen willen overtuigen van de kwaliteit en het universele karakter ervan (bevestigd door de enthousiaste respons op de voorstellingen in Kinshasa). Vijf jaar na de creatie en na ettelijke doortochten in verschillende Brusselse gemeenten, kunnen we alleen maar constateren dat “Gembloux” nog altijd niet ‘uitgespeeld’ is.

De publiekswerking in KVS, bevolkt door 2 m/v, doet meer dan groepen naar het theater halen. Publiekswerking werkt nauw samen met het gezelschap en andere kunstenaars als het gaat om werken met de stad, en is de geprivilegieerde gesprekspartner en bemiddelaar voor vragen uit de stad (dat kan gaan van het wijkfeest op Pantseroepensquare tot samenstelling van de dansjury voor Kifkif, van logistieke ondersteuning aan het feest van Hobo, geïntegreerde armoedewerking aan de Arduinkaai, tot het zorgvuldig afhandelen van een urgente vraag van sans-papiers die in de KVS hun acties willen verderzetten...). Het is zoveel mogelijk tweerichtingsverkeer: van de publiekswerking kunnen inhouden doorstromen naar het artistieke, vanuit de stad (organisaties, groepen) kunnen vragen om ondersteuning komen. Je ziet dus bij de publiekswerkers altijd een mix van acties: ze onderhouden relaties met ‘klassieke’ doelgroepen zoals VTB, Masereelfonds, Rodenbachfonds, Willemsfonds, of het seniorencentrum voor de zondagmatinees. Ze bussen regelmatig een uitnodiging bij de buurtbewoners; ze zorgen ervoor dat de artistieke ploeg 1 x per seizoen het programma voorstelt aan hun contacten, leerkrachten op kop; ze onderhouden de stevige band die dankzij producties opgebouwd is met de jeugdhuizen zoals Foyer, Chicago of Anneessens, en pakken dan weer het hele huis mee voor ondersteuning van de Dag van de Armoede. Ze overtuigen muziekwinkels in Matonge om tickets te verkopen voor een KVS-concert. Ze verzilveren de investering in “I only came here for 6 months”, een documentair theaterproject over het leven in de Europese bubble in Brussel, opgezet samen met de British Council, als het erop aankomt ook “Onschuld” in Engelse boventiteling bekend te maken bij een internationaal publiek. De publiekswerking werkt dan ook zeer nauw mee aan de projecten voor het A-gebouw.

Soms komen vanuit de programmering ook zeer specifieke inhouden aanwaaien die voor de publiekswerking het gedroomde alibi vormen om nieuwe contacten te leggen. Voor “Missie” werden congregaties en hun rusthuizen opgezocht, zoals de Paters van Scheut in Anderlecht, Witte Paters en jezuiten, maar ook Les Soeurs Blanches. Het gaat er telkens om aan zoveel mogelijk verschillende mensen duidelijk te maken dat het theater er ook voor hen is.

En dan bedoelen we niet alleen de KVS als plek. Want soms breken we letterlijk uit onze eigen muren om dichterbij het publiek te komen. Dan spelen we “Het leven en de werken van Leopold II” in zaal Molière in Matongé bijvoorbeeld, of we spelen diezelfde voorstelling in parochiezalen op toernee. Of we ondersteunen het stedelijk

interventieparcours van Benjamin Verdonck, die met zijn zwaan-paalwoning of zijn vogelnest anonieme doorgangszones omtovert tot plekken waar onbekenden met hem en met elkaar in gesprek gingen. Of we steunen Ruud Gielens als hij droomt van een locatieproject bij Recyclart, in het voormalige Kapellekerkstation.

Er blijft ook bijzondere aandacht voor de buurt. KVS grenst aan 3 wijken: Alhambra, Pacheco, Pantsertroepen die elk hun eigen wijkfeest organiseren. Wij leveren momenteel logistieke ondersteuning aan Pantsertroepen. Op termijn zouden we graag een rol spelen in samenwerking met de wijkcomités, en één groot feest organiseren op het plein achter KVS dat we bij die gelegenheid ook officieel ‘dopen’ (het heeft momenteel geen naam). Daarvoor zouden we een grote wedstrijd willen uitschrijven. Maar om daar te geraken moeten we ons verder inwerken in de rivaliserende buurtwerkingen. Aan het rondpunt achter de KVS loopt namelijk een ‘zichtbare’ grens die de stad opdeelt in zwaar achtergestelde en uitgesloten groepen (vb. Roma’s) en jonge, dynamische gezinnen die willen waken over de rust en de vastgoedwaarde van hun appartement/ loft.

Heel wat aandacht en energie van de publiekswerking gaat naar de Brusselse scholen (Nederlands- en Franstalig), en naar scholen uit de rand. We hebben een groot bestand van leerkrachten (verspreid over verschillende vakken) die worden uitgenodigd op de try-outs van KVS-producties, maar ook op debatten of studiedagen van het LASSO, het Brussels Kunsteducatienetwerk. Leerkrachten en leerlingen zijn steeds welkom in avondvoorstellingen, maar worden gestuurd en begeleid in de keuzes die ze maken. Ondanks vele alarmerende berichten over ‘génération perdue’, hangjongeren, ‘une réalité socio-économique qui s’impose à la priorité institutionnelle, et qui va nous éclater à la figure’ (cfr. Charles Picqué 11/06/2008, debat KVS & Théâtre National) willen wij net wel investeren in deze toekomstige generatie. Voor een drietal scholen per jaar wordt een traject uitgezet: een klas of groep krijgt telkens een andere omkadering gaande van een rondleiding over een gesprek met de maker tot een workshop. Prioritair blijven de kruisbestuivingen, die erop gericht zijn clichés en vooroordelen onderuit te halen. Een overwegend ‘witte’ school uit de Vlaamse rand wordt fors aangemoedigd om naar ‘Bloody Niggers!’ te komen, en krijgt in het kader daarvan bezoek van de Franstalige half-Congolese acteur en rapper Pierre Etienne (ex-Starflam). Een overwegend witte ASO-klas uit het atheneum van Molenbeek werkt met Haider Al-Timimi, Irakese danser van Union Suspecte die vloeiend Gents spreekt.

Behalve met scholen beogen we ook een reële uitwisseling met de stad. We zetten zelf geen sociale werking op, maar we kunnen wel als vergrootglas dienen voor wat leeft in de stad, als megafon voor stemmen die anders (te) weinig gehoord worden. Om ervaring op te doen in het werken met kansarme groepen nam 1 publieksmedewerker in zomer 2007 deel aan changeXchange van het LAPD (Los Angeles Poverty Dept.) van John Malpede. Hij maakt voorstellingen met daklozen uit downtown LA. Zijn vraag is voortdurend: kan je meer verwachten van het samenleven in een stad dan een stelsel van regels-die-voor-iedereen-gelden zoals ‘niet oversteken wanneer het rood is?’

Op langere termijn tekenen zich twee grote projecten af binnen de publiekswerking:

- ‘Je suis bilingue dans les deux langues’ gaat over ‘halfstaligheid’, een oprukkend fenomeen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, waar veel Franstaligen hun kinderen naar toesturen om concentratiescholen in het Franstalig onderwijs te ontlopen.
- Het andere project onderzoekt het dictaat: ‘behandel uw naaste als uzelf’. Dit project onderzoekt hoe tolerant we zijn we naar de andere (godsdienst) in Brussel. Aanleiding vormt het congres van GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap over ‘actief pluralisme: uitdaging tot dialoog’. Maar ook de discussies die ontstonden naar aanleiding van het korenproject, waar een aantal aanhangers van de lekenstaat zich verzetten tegen het Gebed van St. Franciscus van Assisi. Op het eerste gezicht lijken alle levensbeschouwingen zeer tolerant, zolang de ander maar veilig ver weg zit. Maar als die te nabij komt, duikt de intolerantie op. In Brussel te onderzoeken met katholieken uit Polen en binnen de zwarte gemeenschap; met de joodse (niet orthodoxe) gemeenschap die in Brussel sterk vertegenwoordigd is; met de meisjes uit ‘les scouts musulmans’; ...Het is een gevoelig onderwerp en vraagt om zeer lange-termijn. Misschien kan dit op termijn sporen met het Kruistochten-project dat ism Union Suspecte op poten wordt gezet.

1.5.3 Publiekswerwing

Wij zijn het aan onszelf verplicht om voor een groot en breed publiek te werken. Voor het aantal toeschouwers spreken de cijfers (zie verder). Over de samenstelling van het publiek hebben we (te) weinig cijfermateriaal. Het laatste onderzoek (in het kader van Kwartslag) toonde aan dat KVS het meest gediversifieerde publiek had van de Kwartslag-partners, maar het onderzoek zou dringend geüpdatet moeten worden. Desalniettemin voelt iedereen aan dat KVS voor bepaalde voorstellingen een mix van mensen in de zaal krijgt die je nergens anders ziet. Dat is een niet geringe verdienste en het resultaat van volgehouden inspanningen in programmering en publiekswerking. Maar wat even belangrijk is, is dat het KVS-publiek zich niet beperkt tot een professioneel publiek. Je ziet hier steeds andere koppen, en vaak koppen die je nergens anders ziet. En dat is een verdienste van de publiekswerwing die erin slaagt steeds nieuwe publieken te bereiken. We hebben dan ook vanaf het begin in de nieuwe infrastructuur ingezet op het telkens opnieuw, per project, werven van toeschouwers, van de eerste tot de laatste. Abonnementen waren niet aan de orde. We komen uit een situatie waarbij 75% van onze bezoekers slechts 1 keer per seizoen naar KVS kwamen, de keerzijde van ons

programmatorisch adagium dat we iedere Brusselaar één keer per jaar een goede reden willen geven om naar KVS te komen. Ondertussen is die situatie iets rustgevender geworden: er is een aboformule voor de nieuwe producties omdat een bepaald soort publiek daar behoefte aan heeft en er is een kortingskaart voor trouwe bezoekers waar vooral jonge mensen gretig gebruik van maken. Samen met bevredigende artistieke resultaten zorgt het er mee voor dat een meerderheid van de toeschouwers (52%) ondertussen 2 x per seizoen naar KVS komt.

Wij worden voortdurend verplicht om na te denken over communicatie in een verdeelde stad als Brussel.

Het betekent dat we nooit kunnen uitgaan van automatismen, dat we telkens opnieuw, per programma-onderdeel, nauwkeurig nadenken over wie we willen bereiken en welke communicatiekanalen we daartoe inzetten.

Het betekent ook dat we de taalbarrières moeten slechten als we ons tot iedereen in deze stad willen richten.

Terwijl het Frans nog steeds de lingua franca is van Brussel, wordt het op de hielen gezeten door het Engels. Het Engels is blijkens een studie van Philippe Van Parijs de taal die door het meeste mensen gedeeld wordt in de hoofdstad, minder als moedertaal, maar wel als tweede of derde taal. KVS heeft radicaal gekozen voor meertaligheid. De producties worden steeds vaker in twee talen gespeeld (FR + NL), de boventiteling zet meer en meer in op 3 talen (FR + NL + EN) en de communicatie is grotendeels 3-talig. Dat is een zware investering. Maar we kunnen niet anders gezien de realiteit van deze stad.

Het boventitelen van eigen producties gebeurt grotendeels in eigen huis. Het behoort tot het werk van de regie-assistentes, maar het vertalen zelf wordt uitbesteed. Het boventitelen heeft artistieke consequenties, die idealiter vanaf dag 1 meegerekend worden in het productieproces. Het receptieve werk, zeker internationaal, wordt uitbesteed aan de enige 'professionele' boventitelelaar die Vlaanderen rijk is.

We denken 'publiekswerving' op de volgende wijzen:

- *communicatie binnenshuis voor een publiek dat al de stap zet naar reservering en bezoek*

Het bespreekbureau op Arduinkaai 9 is het zenuwcentrum van 'de toeschouwer-die-al-gewonnen-is'. Het bespreekbureau is een servicecentrum, met info over zoveel meer dan alleen maar kaartjes bestellen. Welke voorstellingen passen bij je profiel? Waar gaat het over? Waar kan je de wagen veilig achterlaten? Waar kan je vooraf een hapje eten? Je kan het zo gek niet verzinnen of het zijn vragen waar het bespreekbureau mee te maken krijgt. Om deze functie in combinatie met de vele avondkassa's naar behoren in te vullen, is er nood aan versterking. KVS maakt er immers een punt van om de toeschouwer zo flexibel mogelijk te laten reserveren. Dat betekent dat telefonisch reserveren zonder vooraf te betalen altijd mogelijk is, zonder toeslag. Maar deze flexibiliteit voor de toeschouwer zorgt wel voor meer werk aan de avondkassa die, in de Bol, daardoor niet door 1 persoon kan afgehandeld worden. Versterking aan het bespreekbureau zal er ook voor zorgen dat we meer uit de ticketingsoftware Provenue kunnen halen, een uitstekende marketingtool die vandaag niet optimaal benut wordt wegens tijdgebrek. Om al deze redenen wil KVS een deeltijdse kracht bij aan het bespreekbureau.

Verder willen we op de Arduinkaai waar ticketing en onthaal nu gevestigd zijn, werk maken van een leeshoek met persartikels en een dvdtheek met eigen films ("Villes Saisies/Gewonnen Steden", "Alive Too", "Het is maar een begin/Ce n'est qu'un début", de interviews met Van Geyt, Baroudi en Morelli, enz.). De expo's en Café Congo (mét een internationale selectie kranten) zorgen er sowieso voor dat er overdag leven in de brouwerij is dat niet meteen aan theater en voorstellingen gebonden is. Maar we blijven nadenken over uitbreiding van dit aanbod. In het A-gebouw testen we volgend jaar via 4 pilootprojecten uit hoe we ook dat gebouw overdag toegankelijk kunnen maken, zonder de theaterwerking in de Bol te hypothekeren. Daardoor krijgen we ook hier een 'openbare' plek om over programma en werking van KVS rechtstreeks te communiceren met mensen die al een stap over de drempel gezet hebben.

- *de communicatie via de gebouwen naar passanten/buiten werkuren*

Via 2 lichtkranten, sandwichborden, kleine affiches, Congolese spandoeken en 2 krantenverdelers wordt de passant geïnformeerd over wat er binnen in het gebouw gaande is.

- *de communicatie met geïnteresseerde actieve individuen via adressenbestand voor krant en elektronische nieuwsbrief*

Het gaat hier uitdrukkelijk om individuen die er elk moment kunnen voor kiezen deze info niet langer te ontvangen. Van de KVS-Express (de 2-maandelijke krant) worden momenteel 30.000 ex verstuurd, van de nieuwsbrief (3-wekelijks) 10.000 ex. Totnogtoe was KVS-Express ons belangrijkste communicatiemiddel. Deze krant koos voor 'inhoud' en 'maatschappelijke discussie', niet enkel voor de communicatie van een kalender of een programma. Met als gevolg dat de Express soms wel eens uit zijn voegen barstte. Volgend seizoen komen er 4 kranten (naast de seizoenskrant), volledig 3-talig maar beperkt tot 32 pagina's. Dat is één Express minder dan vorige seizoenen. De 'besparing' op de Express compenseren we via de website; daar kunnen we meer materiaal kwijt. De site is volledig 3-talig, en ontvangt soms wel 1.000 hits per dag, een zeer goede score. De redactie van web en krant wordt samengedacht, kwestie van beide informatiedragers complementair te maken.

- *de communicatie met publiek op reisvoorstelling*

We vinden het belangrijk om het verhaal van KVS ook te vertellen als we buiten Brussel zijn. Momenteel worden verschillende visuele elementen ontworpen die het mogelijk maken ons actiever/attractiever te richten tot het publiek van de reisvoorstellingen.

- *de communicatie in de de publieke ruimte (affiches, acties, media)*

Het grootste deel van de communicatiekanalen bevindt zich in de publieke zone waar je communiceert met mensen die niet kiezen voor je info en/of nauwelijks over de vloer komen. Je draagt daar dan ook bijzondere zorg voor; dat je mensen niet onnodig op stang jaagt, niet afschrikt, niet bevestigt in een gevoel van ‘theater-dat-is-niks-voor-mij. Wij proberen artiesten daar steeds van te overtuigen. Voor de nieuwe ontwerpster Ingrid Arquin van Coast Design is het alvast een uitgangspunt.

De KVS-Express wordt systematisch geëncarteerd bij De Morgen (90.000 ex). Vanaf dit seizoen wordt de Express ook 3 x (waaronder seizoenskrant) geëncarteerd bij Le Soir (70.000 ex in regio Brussel), een primeur voor een Vlaamse instelling. In verschillende sponsordeals met media zit ook advertentieruimte inbegrepen.

De grote affiches (voor de ‘abribus’) worden niet meer gedrukt, gezien de verspreidingskosten ter grote van ongeveer 5.000 euro per campagne onbetaalbaar zijn geworden. We blijven wel op kleiner formaat affiches verspreiden in de Brusselse metro. Maar vooral zetten we in op kleine affiches, die we dankzij de huur van een nieuwe kleurenprinter bij Nashuatec zelf op A3-formaat maken.

KVS kan op dit moment rekenen op de ruime aandacht van de pers, zowel in de kwaliteitskranten, in de gespecialiseerde cultuurmedia als in meer populaire media, zowel aan Nederlandstalige als aan Franstalige kant. Maar het valt niet te ontkennen: de ruimte voor cultuur in de media (krant, radio, TV) neemt af. Wat gaan we doen als de plaats die cultuur nu in Het Laatste Nieuws krijgt, straks de norm wordt? De mogelijkheden die het web biedt, zijn zeker nog niet uitgeput en bieden elke dag nieuwe opportuniteiten. Maar ook creatieve antwoorden in de publieke ruimte kunnen een antwoord bieden, zoals het omtoveren van stadsmeubilair tot luxueuze sofa’s ten tijde van “Zijden stad/Ville en soie”. Het klinkt ‘ludiek’, een woord dat doet denken aan vervlogen tijden, maar we hebben de creatieve krachten in huis om daar krachtige en zinvolle signalen van te maken.

Cijfers

Wat leveren al die inspanningen tot nog toe op? Tijdens het seizoen 2004-2005 (enkel Arduinkaai) konden we in totaal 37.000 bezoekers tellen, met een bezettingsgraad van 93%. Het seizoen daarop (met de opening van de Bol in april 2006) steeg het bezoekersaantal naar 41.500 met een bezettingsgraad van 82,5%. In 2006-2007, het eerste seizoen in de volledige vernieuwde infrastructuur, kwamen in totaal 58.395 bezoekers over de vloer, een bezettingsgraad van 87,3%. Met het publiek van de reisvoorstellingen erbij, waren er dat seizoen 92.795 bezoekers voor KVS-werk. In 2005 kwam het grootste deel van onze toeschouwers, 52%, uit het Brussels Hoofdstedelijke Gewest en 22,2% uit Vlaams-Brabant. In 2007 kwam 54% van onze bezoekers uit Vlaanderen en 42% uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 29% van het publiek van KVS is jonger dan 26, 20% is ouder dan 60. Tijdens de laatste drie seizoenen zijn deze cijfers nauwelijks gewijzigd. Vandaag bestaat ons publiek ook uit 20% franstaligen, grotendeels uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1.6 Verkoop en spreiding

Een vrij recente ontwikkeling binnen het KVS-verhaal is het toeren. Na het openen van de nieuwe infrastructuur en het gevecht om de Brusselse toeschouwer kwam er ruimte om opnieuw op reis te gaan. KVS was lang afwezig op nationale en internationale podia, maar speelt nu zeer gericht buitenshuis. De speelreeks van “Leopold II” in Kinshasa en in parochiezalen in Charleroi, Brugge en Genk is voor ons exemplarisch voor een zeer doelgericht reizen. Er is regelmatig sprake van overaanbod in het Vlaamse theaterlandschap. Wij hebben niet het gevoel dat er teveel gemaakt wordt, wel dat er teveel reist/moet reizen. Zelf willen we daar dus niet aan bijdragen. We willen enkel met bepaalde goedgekozen projecten inzetten op een bredere aanwezigheid dan alleen Brussel.

KVS wil dus vooral een zeer zorgvuldig reisverhaal kunnen ontwikkelen: niet alles moet reizen. We streven naar verdieping van dat verhaal, veel meer dan verbreding. Het is belangrijk om te denken in termen van ‘carrière van een productie’. Elke productie moet voldoende spelen. Nu spelen we soms te korte reeksen in Brussel. In een aantal gevallen moeten we steviger durven inzetten (zie dit seizoen: Gewonnen brood/Pain Perdu: 3 weken). In andere gevallen kunnen hernemingen in eigen huis van in den beginne mee ingecalculereerd worden. In weer een ander geval kan er vanaf het begin uitgegaan worden van reisvoorstellingen. Het is echter belangrijk om zorgvuldig te plannen, vanaf het ontstaan van een project, zodat de verschillende logica’s mekaar niet voor de voeten lopen.

In ieder geval willen we onze eigen keuzes maken: met welk project reizen we, welke steden en plekken doen we aan, maken we anderstalige versies van voorstellingen? In de mate van het mogelijke bouwen we met een aantal speelplekken bevoorrechte relaties op, in binnenland (de andere stadstheaters, Théâtre National, CC Genk, CC Brugge, PBA Charleroi, Le Manège Mons, Festival de Liège) en in buitenland (Groningen, Straatsburg, Duinkerken, Rome, Zürich, Kinshasa, etc).

In bijlage geven we een overzicht van de carrières van enkele belangrijke KVS-producties: “Het leven en de werken van Leopold II”, “Singhet ende Weset Vro”, “Global Anatomy” en “Missie”.

Van deze laatste voorstelling volgt in 09-10 een uitgebreide tournee in binnen- en buitenland. Er zal in reeksen van 2 of

